

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 35

Częstochowa, niedziela 10 lutego 1946 r.

Rok II.

Sesja Narodów Zjednoczonych

Hiszpania poza nawiasem wspólnoty narodów

LONDYN (Ant. wł.) — Obrady ONZ zostaną przedłużone jeszcze o parę dni w związku z coraz to nowymi problemami, jakie stają przed parlamentem światowym, i potrwają prawdopodobnie do dnia 18 bm. Na czoło obrad wysuwa się między innymi zagadnienie walki z faszyzmem. Jest bowiem faktem co najmniej dziwnym, że jeszcze do chwili obecnej utrzymuje się w Hiszpanii reżim gen. Franco. ONZ powzięła już w tej sprawie pewne decyzje.

Na posiedzeniu komisji ogólnej postanowiono, że posiedzenia poszczególnych komisji potrwają przez całą niedzielę, a posiedzenie Zgromadzenia Generalnego odbędzie się w niedzielę wieczorem.

Wczoraj toczyły się dyskusje nad sprawą ustalenia siedziby ONZ. Delegat francuski, poparty przez delegata amerykańskiego Vandeburga opowiedział się przeciw Nowemu Jorkowi jako siedzibie przejściowej oraz przeciw Greenwich Stamford jako siedzibie stałej ONZ.

Delegat panamski wystąpił z deklaracją przemawiającą za stanowczym niedopuszczeniem do ONZ hiszpańskiego reżimu gen. Franco. Wniosek ten został gorąco poparty przez delegata radzieckiego Gromyko oraz przez delegata francuskiego.

Główny delegat Ukrainy dr. Manuiliński z powodu choroby nie brał wczoraj udziału w obradach i nie wiadomo, czy weźmie w nich udział dziś. W związku z tym dzielwane jest, że Rada Bezpieczeństwa odroczy względnie bardzo skróci swoje dzisiejsze posiedzenie.

LONDYN (Ant. wł.) — W dniu dzisiejszym odbędzie się sesja plenarna Zgromadzenia Generalnego N. Z. Korespondenci dyplomatyczni oczekują ożywionego dyskusji nad sprawozdaniami, jakie złożą poszczególne komisje.

Kwestiami, jakie będą poruszane w toku dzisiejszych obrad są sprawa zwolnienia międzynarodowej konferencji prasowej oraz sprawa ustalenia daty odbycia następnej sesji plenarnej ONZ. Poruszana będzie również sprawa ustalenia siedziby Organizacji. Spodziewane jest, że oprócz wymienionych, żadne dodatkowe sprawy poruszane dziś nie będą.

GIRAL PRZYBYŁ DO PARYŻA

PARYŻ (Ant. wł.) — Do Paryża przybył premier republikańskiego rządu hiszpańskiego José Giral. Przybycie jego pozostaje, jak utrzymuje opinia hiszpańskich kół republikańskich, w związku z projektowanym rozszerzeniem podstaw hiszpańskiego rządu republikańskiego. Kola dyplomatyczne hiszpańskie i francuskie spodziewają się, że jednym z wyników pobytu republikańskiego premiera we Francji będzie o-

Żądania EAM

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi z Aten, że organizacja EAM poinformowała rządy Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Francji, które mają kontrolować wybory w Grecji, że lewica grecka będzie bojkotowała wybory, jeśli nie nastąpi zasadnicza zmiana warunków w tym kraju. EAM domaga się utworzenia rządu demokratycznego z wydatnym udziałem przedstawicieli lewicy, rozwiązania terrorystycznych organizacji prawicowych, amnestii dla wszystkich członków ruchu oporu, kontroli skorygowania list wyborczych oraz usunięcia z armii i sił bezpieczeństwa wszystkich kolaborantów.

ODPOWIEDZ PREMIERA GRECKIEGO NA GROŻBĘ BOJKOTU WYBORÓW

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi z Aten, że w odpowiedzi organizacji EAM bojkotowania wyborów w Grecji premier Sofoulis oświadczył, że wybory odbędą się 31 marca b. r. nawet o ile pewne partie postanowią powstrzymać się od udziału w nich. Premier wyraził zadowolenie z obrotu, jaki przyjęła dyskusja w sprawie Grecji na Radzie Bezpieczeństwa w Londynie.

stateczne zerwanie stosunków dyplomatycznych z gen. Franco.

CZŁONKINI IZBY REPREZENTANTÓW W SPRAWIE ARGENTYNY

WASZYNGTON (Ant. wł.) — Członkini Izby Reprezentantów Kongresu USA zażądała wystąpienia do ONZ o zawieszenie Argentyny w prawach członkowskich Organizacji. Deputowana stwierdziła, że reżim Perróna w Argentynie jest dyktatura. Reżim Perróna pogwałcił Kartę Narodów Zjednoczonych, gdyż przygotowuje się do wojny, a na terytorium Argentyny nie istnieją najmniejsze swobody obywatelskie.

OSTATNIE ZEBRANIE LIGI NARODÓW

PARYŻ (PAP). — Agencja France Presse donosi z Genewy, że sekretariat tymczasowy wyznaczył na 8. IV. b. r. ostatnie ogólne zebranie Ligi Narodów w celu wysłania raportu Komisji Kontrolnej i zakończenia pracy. Jak wiadomo, poprzednie posiedze-

nie Ligi Narodów odbyło się 14 grudnia 1944 r.

UTWORZENIE RADY DORADCZEJ W INDOCHINACH

PARYŻ (PAP). — Agencja France Presse donosi z Sajgonu, iż na mocy dekretu wysokiego komisarza francuskiego w Indochinach zostanie utworzona rada doradczą, składająca się z 4-ch Francuzów i 8-miu przedstawicieli ludności tubylczej. Zadaniem rady będzie opracowanie wszelkich zagadnień politycznych i społecznych, dotyczących Indochin.

PODPISANIE TRAKTATU HANDLOWEGO MIĘDZY FRANCJĄ A WŁOCHAMI

RZYM (PAP). — Radio rzymskie podało, że zostało osiągnięte porozumienie co do traktatu handlowego między Francją a Włochami. Podpisanie traktatu nastąpi w dniu 9 lutego 1946 r. Traktat przewiduje między innymi wysłanie 20.000 robotników włoskich do Francji, gdzie zostaną oni zatrudnieni w przemyśle i górnictwie.

Dziwne protekcje amerykańskie

MOSKWA (Ant. wł.) — Korespondent monachijski wielkiego dziennika nowojorskiego „New York Times” nadał ostatnio rewelacyjne korespondencje dotyczące stosunków, panujących w amerykańskiej strefie okupacyjnej w Niemczech. Dotyczą one rekrutacji do armii okupacyjnej USA Polaków, Rosjan i Jugosłowian lub wręcz istnienia samodzielnych formacji, złożonych z elementów reakcyjnych tychże narodowości.

Ostatnio radio moskiewskie dłuższą audycję poświęciło omówieniu artykułów, zamieszczonych na ten temat w „New York Timesie”. Korespondent monachijski nazwał je „dziwne protekcje amerykańskie”.

istnieje kilkunastotysięczna t. zw. królewska armia jugosłowiańska, złożona ze zwolenników monarchii, marzących o powrocie na tron króla Piotra. Na czele armii stoją gen. Popowicz i gen. Michajłowicz. Armia otrzymała od władz wojskowych amerykańskich do użytkowania koszary monachijskie, dowództwo jej ma prawo wydawania oficerom i żołnierzom własnych legitymacji. Armia ta korzysta z wszelkiego poparcia władz okupacyjnych amerykańskich, mimo, że propaganda jej i zamierzenia godzą najwyraźniej w republikę jugosłowiańską i nastawione są ją skrawo antydemokratycznie.

Świata grozi głód!

LONDYN (Ant. wł.) — Według ostatnich obliczeń całość światowego zapasu pszenicy pokryje zaledwie część zapotrzebowania. Zdaniem ministra aprowizacji Wielkiej Brytanii jest to zagadnienie wspólne dla wszystkich państw i może być rozwiązane tylko drogą współpracy międzynarodowej.

Szef główny UNRRA Herbert Lehman zwrócił się z apelem do Organizacji Narodów Zjednoczonych o przynaglenie krajów dostarczających artykułów żywnościowych państwom, które najwięcej uciierały w czasie wojny, do zwiększenia ilości przesyłanych transportów. W ostatnim czasie UNRRA otrzymała zaledwie 25 proc. tej ilości tłuszczu i oliwy, jaka była przez nią przewidziana do rozdziału. W miesiącu ubiegłym również zapasy pszenicy dostarczone UNRRA wyniosły mniej niż połowę zapotrzebowania.

Do Londynu i Waszyngtonu przybędzie wkrótce delegacja indyjska, która zabiegać będzie o przydziały żywnościowe dla cierpiących obecnie głód Indyj.

Gabinet francuski odbył swoje drugie z kolei posiedzenie w sprawach aprowizacji. Specjalna misja francuska ma udać się do Londynu dla przedyskutowania sposobu przyjsia z pomocą żywnościową Francuzom.

SYTUACJA APROWIZACYJNA NA OBRADACH ONZ

Rezolucja brytyjska wzywająca Narody Zjednoczone do zajęcia się sprawą światowej sytuacji aprowizacyjnej wejdzie na porządek obrad Zgromadzenia na początku tygodnia. W obecnych warunkach, wobec klęski głodu, jaka grozi całemu szeregowi

ROZPISANIE POŻYCZKI PREMIOWEJ W POLSCE

WARSZAWA (Ant. wł.) — Ostatni Dziennik Ustaw R. P. zawiera dekret Rządu Jedności Narodowej, upoważniający ministra Skarbu do rozpisania premiowej pożyczki. Wydane będą obligacje na okaziciela po 2.000 zł. w czterech odcinkach, każdy po 500 zł. Od każdego 500 milionów rozlosowane będą premie na ogólną sumę 20 milionów, przy czym najwyższa premia wynosi pół miliona zł. Pierwsze losowanie premii odbędzie się na jesieni b. r. Pożyczka przeznaczona jest w całości na cele odbudowy kraju.

WIEC SPRAWOZDAWCZY CENTRALNEJ KOMISJI ZW. ZAW. W POLSCE

WARSZAWA (Ant. wł.) — W jedną z najbliższych niedziel odbędzie się wiec sprawozdawczy Centralnej Komisji ZZ w Polsce, na którym omówione zostaną zagadnienia płacy, aprowizacji oraz sposobów i metod wprowadzenia w życie ostatnich uchwał Centralnej Komisji ZZ. Przemawiać będą: przewodniczący Centralnej Komisji ob. Witaszewski, sekretarz generalny ob. Rusinek i poseł do KRN ob. Sokorski.

WARSZAWA (Ant. wł.) — Centralna Komisja Związków Zawodowych i Zawodowych z siedzibą w Bernie zaprosiła delegację polskich Związków Zawodowych na nadzwyczajny Kongres Światowy ZZ, który odbędzie się w Zurychu w dniach 20-24 b. m.

Centralna Komisja ZZ w Polsce wyznaczyła na delegatów ob. ob. przewodniczącego Witaszewskiego, Motykę i Marka.

ZAŁOGI HOŁOWNIKÓW PRZYSTĘPUJĄ DO PRACY W NOWYM JORKU

NEW YORK (Ant. wł.) — Pracodawcy przyjęli żądania strajkujących w New Yorku załóg holowników. Załogi mają przystąpić w dniu dzisiejszym do pracy. Jak wiadomo strajk ten wywołał bardzo przykre skutki, tamując dostawy paliwa pędnego i opału do miasta. Stan ten pociągnął za sobą polecenie obsadzenia łodzi holowniczych przez wojsko i marynarkę USA.

GEN. YAMASZITO APELUJE DO PREZYDENTA TRUMANA

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że japoński generał Yamaszito, skazany na karę śmierci, zwrócił się do prezydenta Trumana z prośbą o ulaskawienie.

krajów europejskich i pozaeuropejskich należy wezwać wszystkie kraje do zwiększenia zasiewów, do starannego przechowywania zbiorów i przeciwdziałania marnotrawstwu. Rezolucje brytyjska poparty Stany Zjednoczone, Francja i Chiny, a delegacja radziecka oczekuje jeszcze na instrukcje swego rządu.

Brytyjski minister żywności oświadczył, że niedobory żywnościowe potrwają jeszcze jakiś czas i zapowiedział dalszy wzrost kontroli państwowej nad rozdzielaniem artykułów żywnościowych.

Rząd kanadyjski obraduje nad rozszerzeniem pomocy dla Europy w związku z przyrzeczeniem wzmocnienia jej jeszcze wydatniejszej niż dotychczas. M. in. przyrzeczono dostawy miesa i tłuszczu.

Według obliczeń produkcja rolnicza w Europie spadła w stosunku do przedwojennej o 25 proc. Odczuwa się zwłaszcza wielki brak pszenicy we Włoszech, gdzie tegoroczny niedobór wyraża się ilością 15 milionów kwint.

Z Nowej Zelandii donoszą, że w roku bieżącym nastąpiła tutaj susza, nie notowana od wielu lat. W związku z tym nastąpił znaczny spadek produkcji przetworów z mleka t. j. masła i serów.

Gabinet francuski obradował wczoraj przez 6 godzin nad sytuacją aprowizacyjną kraju. Minister żywności zapowiedział, że francuski plan żywnościowy będzie przedstawiony w czwartek na posiedzeniu Konstytuanty.

Belgijski minister żywności przybędzie wkrótce do Kanady, gdzie będzie zabiegał o zwiększenie pomocy żywnościowej dla swego kraju.

Prezydent Truman oświadczył, że nie będzie w tym roku korzystał z urlopu, a czas ten poświęci na nadzanie pomocy żywnościowej dla krajów głodujących.

USA prześła Europie 6 milionów ton pszenicy. Wydatna pomoc w pszenicy obiecała również Australia.

Straszną zbrodnią NSZ

WARSZAWA (Ant. wł.) — Bandy reakcyjne NSZ splamiły się nowymi okropnymi mordami, wytrzymującymi porównanie jedynie z tymi, jakich dopuszczali się hitlerowcy. Banda NSZ pod dowództwem „Buręgo” dokonała napadu na kilka wsi w województwie białostockim mordując, paląc, rabując, bezbrønnych mieszkańców i dopuszczając się gwałtów na kobietach i dziewczętach. We wsi Zaleszany ofiarami bandytów padło 14-tu zabitych, spalono 41 domów mieszkalnych i 65 budynków gospodarskich, uprowadzono 47 sztuk bydła. Straty w innych wsiach wyrażają się mniej więcej podobnymi liczbami.

Bandyci, otoczywszy wieś, spędzali mieszkańców do największej ze stodół, podpalali wrota, aby nikt nie mógł wydostać się na zewnątrz i podpalali. Jeśli komukolwiek udało się wydostać, bandyci otwie-

rali nań ogień z karabinów maszynowych.

Jeden, cudem prawdziwym ocalały wieśniak opowiedział, że nazajutrz na drzwiach jednej z chat znaleziono kartkę z napisem „Wobec tego, że złożyliście kontyngent, a tym samym występowacie przeciw nam — spotkała was taka kara” — podpisano NSZ.

Okropne te morderstwa wywołały zrozumiały wstrząs w społeczeństwie. W Białymstoku odbył się olbrzymi wiec protestacyjny, na którym uchwalono rezolucję potępiającą NSZ i domagającą się od Rządu przedsięwzięcia jak najsurowszych kroków przeciw zbrodniczej organizacji, następnie sądów doraźnych, karzących przestępców na miejscu przestępstwa oraz zlikwidowania ośrodków dywersyjnych zagrancą.

Władze bezpieczeństwa wszczęły pościg za bandytami.

Święto Polskiej Marynarki Wojennej

Fakt, że 10 Luty jest Świętem naszej Marynarki Wojennej ma swoją głęboką wymowę. Tak jak symboliczne wrzucenie w dniu 10 Lutym złotego pierścienia w fale morskie, zwane odąd zaślubinami Polski z Bałtykiem, świadczyć miało o nierozdzielności Polski z tym morzem, bez którego do którego państwo nasze istnieć w żadnym wypadku nie jest w stanie, tak wybranie dnia tego na święto Marynarki Wojennej jest wyrazem zrozumienia prawdy, że Marynarka Wojenna jest gwarantem kozystania z dobrodziejstw gospodarczych i kulturalnych, jakie daje posiadanie dostępu do morza.

Powyższej prawdy dokumentować nie trzeba, zrobia to bowiem na przestrzeni dziejów historia. Brak zrozumienia ważności posiadania dostępu do morza zaważył się szczególnie srodku na nas samych. W ciągu kilku wieków nie mogliśmy zlikwidować krzyżactwa osiadłego w najżywniejszych miejscach naszego państwa, nad Bałtykiem. Zaś w czasie od Zygmunta Augusta do Władysława IV, którzy to królowie rozumieli potrzebę posiadania silnej floty, ich wysiłki paraliżowała bierność, a czasami nawet anioł narodu.

„Może Polak nie wie, co morze, gdy pilnie orze“.

Tak, niestety! Flota Władysława IV upadła z powodu braku funduszy na jej utrzymanie zaś zwycięstwa nad Oliwą flota Zygmunta III Wazy zginęła niesławnie w Wismarze, w wyniku nieudanej akcji politycznej, sojuszu z Habsburgami. I no tym, kiedy inne państwa bałtyckie coraz bardziej wzmacniały swą potęgę morską nasza flota zniknęła z powierzchni morza, a słynni nasi marynarze admirałowie Ariszewski, Wolski, Odrowąż-Pieniążek za obce interesy pod obcymi musieliby walczyć handlerami.

Odrodzona po I Wojnie Światowej Polska Marynarka Wojenna też w przeciągu dwudziestu lat istnienia państwa nie wyszła z „powłok“. Mimo, że na konferencji rozbrojenia w Genewie przystąpiła do Polski zastrzeżenie prawo wybudowania 150.000 ton okrętów wojennych, wybudowano w rezultacie zaledwie 10 proc. tej cyfry. A szkoda, bo realizacja zamierzonego programu budowy 150.000 tonowej floty, mogła Polska prześcignąć ograniczone klauzulami traktatu wersalskiego Niemcy.

Z chwili wybuchu II Wojny Światowej los polskiej floty na Bałtyku był przesądzony — przewaga niemiecka była niezdzająca. Kampania wrześniowa nie przyniosła jednak nieomniom żadnych blizczących sukcesów na morzu: nie zatopili oni ani jednego polskiego okrętu podwodnego, zdołali zaś Helu, gdzie lotnictwo niemieckie zatopilo kontrtorpedowice „Wicher“, stawiacz min „Gryf“ i kilka jednostek mniejszych, okupili strata 1 zatopionego i 2 uszkodzonych kontrtorpedowców i 29 samolotów.

Kampania wrześniowa to początek naszczytnej, sześciolletniej walki, jaką Polska Marynarka Wojenna prowadziła u boku floty brytyjskiej. W walce tej polskie jed-

nostki odniosły tyle sukcesów, załogi ich dały tyle dowodów bohaterstwa, a dowódcy wybitnych umiejętności, że bez przesady powiedzieć można, że nasza nieliczna, stale zresztą wzrastająca flota była w świecie najlepszym naszym ambasaderem, rzecznikiem naszych praw i dążeń wolnościowych i świadectwem zasług położonych dla zwycięstwa. Słowa pochwały, jakich przedstawiciele brytyjskiej floty — skapi w słowa Angliey — nie szczędzili przedstawicielom „Polish Navy“, a także fakt, że polskim do wódcom były częstokroć — co rzadki wypadek — dumnej brytyjskiej nacji morskiej — podporządkowane jednostki brytyjskie, są tego najlepszym dowodem. Wielkie uznanie zyskały wyczyny polskich okrętów w bitwach konwojowych, pościg i walka kontrtorpedowca ORP „Piorun“ z „Bismarkiem“, przeszła do historii wojny morskiej, niezłomną wolą walki odznaczały się załogi polskich ścigaczy. Obok ORP „Orzeł“, także inne okręty podwodne, zwłaszcza „straszne bliźniaki“ (terrible twins) ORP „Sokół“ i „Dzik“, swymi niebystwale zuchwałymi i owocnymi wyczynami na morzu Śródziemnym włożyły wielki wkład w walkę o opanowanie morza. Polskie okręty brały udział we wszystkich kampaniach i na wszystkich morzach. Komunikaty alianckie o rozpoczęciu inwazji w północnej i połud-

niowej Francji po okrętach brytyjskich i amerykańskich wymieniały polskie. A oto cyfry, które bez komentarzy mają swoją wymowę:

Od początku wojny do dnia 1. 1. 1944 okręty nasze zatopily 2 kontrtorpedowce, 6 okrętów podwodnych, 1 krawoznik pomocniczy, 18 mniejszych okrętów i 44 statki handlowe. Równocześnie zestrzeliły 95 samolotów nieprzyjacielskich. Brały udział w 600 konwojach, 600 patrolach 350 walkach z lotnictwem. 32 akcjach przeciwko bateriom na lądzie, 160 akcjach przeciwko łodziom podwodnym i 30 akcjach przeciwko okrętom nawodnym.

W dzień Święta Polskiej Marynarki Wojennej obchodzonego uroczystie po raz pierwszy od siedmiu lat, z dumą możemy powiedzieć: Polska Marynarka Wojenna będąca w minionej wojnie żywym symbolem nieugiętego ducha Narodu, dohrze się przysłużyła Ojczyźnie! Z niecierpliwością też wyczekujemy powrotu jej jednostek, który w myśl słów dowódcy, wiceadmirała Świrskiego, nastąpi w najbliższym czasie. Brak wśród nich ORP „Orla“, „Groma“ i innych spoczywających na dnie obcych morz przypomni nam o czekających zadaniach i obowiązkach: rozbudowy naszej floty. (ZAP).

Jerzy Pertek.

Przed wyborami do Rady Najwyższej ZSRR.

MOSKWA (Ant. wł.) — Dzień wyborów do Rady Najwyższej ZSRR zbliża się i w związku z tym kampania przedwyborcza ożywia się coraz bardziej w miarę, jak upływają dni. Miasta i miasteczka radzieckie udekorowane są wielobarwnymi licznymi plakatami. Wśród różnorodnych i bardzo pomysłowych motywów dekoratorskich dominująca rolę odgrywa data „10 lutego“. Plakaty są bardzo proste a jednocześnie bardzo efektowne. Wśród hasel umieszczonych na nich główną rolę odgrywa hasło zbratania się robotnika z chłopem i inteligentem pracującym.

Olbrymie transparenty umieszczone są na najważniejszych gmachach w Moskwie. Najbardziej imponujące oglądać można na fasadzie dworca moskiewskiego i Teatru Stanisławskiego. W wielu punktach miasta wywieszone są ogromne kartki kalendarzowe z dnem 10 lutego, następnie portrety kandydatów i obwieszczenia, informujące o procedurze głosowania. W miejscach rozmieszczone są głośno znaki orientacyjne, wskazujące drogę do poszczególnych komisji wyborczych. Wejścia do lokalów,

gdzie urzędować będą komisje, są ozdobnie udekorowane. A nad wszystkim dominuje jedno — „10 lutego — wybory!“

KALININ O SOCJALISTACH-REAKCJONISTACH

MOSKWA (Ant. wł.) — Prezydent Rady Najwyższej ZSRR Kalinin w artykule, umieszczonym w głównym organie prasowym Komitetu Wykonawczego Partii „Bolszewik“ rozprawia się ostro z socjalistami-reakcjonistami w innych państwach, jak np. we Francji i w Niemczech.

Kalinin oskarża przede wszystkim Leona Bluma, przywódcę socjalistów francuskich o to, że starania jego i jego pobratymców ideowych zdawają się zmierzać wyraźnie w kierunku przywrócenia imperializmowi francuskiemu dawnego stanowiska. Wszystko robi się pod płaszczykiem demokracji, ale cel ostateczny zdaje się nie ulegać wątpliwości.

W Niemczech kapitaliści niemieccy pragną ocalić swój kapitał, a socjaliści-demokraci dawnego pokroju są ich sługami.

O czym pisze prasa brytyjska

„Tarein oczu“ i po „momencie refleksji“ przyznają, że stworzenie w ramach ONZ, — względnie w ramach Rady Bezpieczeństwa Komisji, która będzie w stanie zabezpieczyć narody drogą inspekcji i innymi drogami przed użyciem bomby atomowej i innych broni o specjalnie niszczyielskiej sile, — będzie stworzeniem pierwszego w historii ludzkości rzeczywistego, realnego rządu światowego.

Przewidywania powyższe, co do powagi nowego instrumentu, mającego zastąpić w sporach międzynarodowych wojnę zaczyna ją się sprawdzać — zdaniem prasy londyńskiej, „Daily Herald“ zamieszcza artykuł wstępny p. t. „ONZ przegladnie przechodzi przez pierwszy swój kryzys“, a sam fakt, że „słabe państwo, mogło przeciwstawić swojej woli najsilniejszemu państwu“ — mowa tu o przedłożeniu i zreferowaniu przez delegata perskiego sprawy irańskiej, mimo sprzeciwu delegata radzieckiego Wyszynskiego — jest dowodem poważi tego młodego instrumentu — oraz stwierdzeniem dobrej woli wielkich narodów podporządkowania się jego arbitrazowi we wszystkich nawet najdrażliwszych sprawach.

Inne gazety zgodnie podkreślają sposób dyskusji na Radzie Bezpieczeństwa i ustosunkowanie się Komisarzy Wyszyńskiego i ministrów Byrnesa i Bevina zarówno do instytucji samej, jak i względem siebie. Wyglądało to tak, że wszyscy trzej delegaci działają w porozumieniu i wiedzą dokąd idą...

Co się tyczy drugiego tematu, to prasa konserwatywna atakuje Związek Radziecki biorąc wyraźnie w obronę rząd brytyjski i podkreślając gotowość min. Bevina poddania rozpatrzeniu przez Radę Bezpieczeństwa wydarzeń w Grecji i Indonezji. Natomiast prasa socjalistyczna — głównie komunistyczny „Daily Worker“ — ostro atakuje politykę rządu angielskiego w Indonezji, nazywając postępowanie rządu hipokryzją. Charakterystyczna rzeczą jest, że nawet taki „Sunday Chronicle“, który jest raczej piśmie konserwatywnym, nawołuje do „wycofania z Jawy wojsk indyjskich“. Żądanie takie zresztą wysunął sam wicekról Indii Lord Wavell — a „speaker“

Delegacja EAM o Polsce

MOSKWA (PAP). — Przebywająca w Moskwie delegacja frontu narodowego wyzwolenia Grecji (EAM), składająca się z sekretarza generalnego EAM Parcelidesa, generała Gregoriadisa i działacza radykalnej partii republikańskiej Lulisa odbyła konferencję prasową, na której omawiano cel przybycia delegacji do Moskwy oraz jej uprzedni pobyt w Londynie i w Paryżu. Członkowie delegacji odpowiedzieli na liczne pytania korespondentów prasy radzieckiej, amerykańskiej, francuskiej i angielskiej, dotyczące obecnej sytuacji w Grecji i zadań EAM. Delegaci wyrazili zadowolenie z powodu wystąpienia ZSRR w Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie Grecji. „Odpowiadając życzeniom narodu greckiego i zadanom EAM zwiększenia reakcji i faszystów w Grecji“ — oznajmił Lulis — „co groziłoby pokojowi i bezpieczeństwu całej Europy“. Toteż sprawa Grecji jest sprawą ONZ. W Grecji musi być stworzony rząd demokratyczny, reprezentujący większość narodu. W przeciwnym wypadku sytuacja w Grecji może stać się tragiczna. W rozmowie z korespondentem PAP Parcelides powiedział, że ruch opozycyjny w Grecji powital gorąco odrodzenie wolnej i niepodległej Polski na drodze demokracji ludowej. „Całym sercem jesteśmy ze swymi przyjaciółmi polskimi i życzymy im dalszych sukcesów“.

Gen. Gregoriadis przyłączył się do słów swego kolegi i wyraził również sympatie dla nowej Polski.

W kilku wierszach

Paryż. Komisja do spraw zagranicznych francuskiego Zgromadzenia Konstytucyjnego postanowiła wysłać komisję parlamentarną do Grecji celem zbadania sytuacji politycznej tego kraju.

Praga. We Frywaldowie w Czechosłowacji aresztowali organa bezpieczeństwa 4 niemieckich, które w okresie wojny pełniły funkcje dozorców w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu i Ravensbrück. Jedną z aresztowanych, Nitsche zeznała, że jako członkini SS zabiła w obozach około 100 kobiet.

Praga. Przy udziale 2.050 delegatów odbył się w Bernie Morawskim zjazd Czechosłowackiej Partii Ludowej, w którym wziął udział minister poczty, Hala.

Praga. W Czechosłowacji rozpatrywany jest projekt wprowadzenia do szkół na terenie całego państwa obowiązku słuchania szkolnych audycji Czechosłowackiego radia.

Ottawa. Premier kanadyjski Mackenzie King podał do wiadomości, że parlament zbierze się 14 marca, w celu rozpatrzenia budżetu na rok 1946.

Waszyngton. Włochy otrzymały od Stanów Zjednoczonych kredyt w wysokości 25 milionów dolarów. Suma ta oprocentowana jest w wysokości 3 i 3/8 procenta.

Kolonia. Władze bezpieczeństwa aresztowały b. profesora uniwersytetu w Kolonii Petriego, który należał do wyższych szczebli hitlerowskich organizmów. Petri zajmował się hitlerowską szkołą na terenie Niemiec, Belgii i północnej Francji.

Praca czeka na zachodzie

(ZAP). — Oddział Pracy przy Centralnym Zarządzie PUR-u komunikuje: Polskie Koleje Państwowe w Szczecinie zatrudniają 2000 robotników i rzemieślników szczególnie murarzy, cieśli, dekarzy i blacharzy.

Przedsiębiorstwa energetyczne poszukują inżynierów i techników mechaników.

Rozbudowany na Śląsku przemysł metalowy zgłasza liczne zapotrzebowania na siły fachowe i robotników.

Miedzy innymi Zjednoczenie Polskich Fabryk drutu i gwoździ w Bytomiu poszukuje tokarzy, linierów, cięgarzy drutów, gwoździarzy, preserów nakrętek i śrub, wytrawiaczy drutu, cynowników, inżynierów i techników z branży druciarstwo-liniarstwo. Warunki pracy dobre utrzymanie w stołowie. Zatrudnieni w fabrykach otrzymują mieszkanie służbowe i dodatki osiedleńcze, wynoszący 50 proc. zarobku zaobchodniego.

Zgłoszenia przyjmuje bezpośrednio Zjednoczenie Polskich Fabryk drutu i gwoździ w Bytomiu przy ul. Jagiellońskiej 23.

Poszukujący pracy przy Polskich Kolejach Państwowych winni zgłosić się bezpośrednio w Referacie Pracy Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Szczecinie.

NOWA PARTIA W EGIPCE

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi, że grupa intelektualistów egipskich utworzyła nową partię pod nazwą: partia narodowo-demokratyczna. Nowa partia zmierza do całkowitej niepodległości Egiptu, przyłączenia Sudanu, pocieszenia stopu życoiwej ludności, ugruntuowania przyjaznych stosunków pomiędzy różnymi gminami religijnymi.

Polski węgiel

(Notatki z konferencji prasowej na temat przemysłu węglowego)

Przemysł węglowy po odzyskaniu przez Polskę niepodległości rozpoczął pracę bez żadnych kapitałów pieniężnych, natomiast z kapitałami o zgoła innej wartości: wiedzą i energią kierownictwa, a doświadczeniem i znaną pracowitością górnika. Te cztery wartości złożyły się na imponujący rezultat, jaki wyraża się w wypełnieniu państwowego planu wydobywania w 111,9%.

Skutki niemieckiej gospodarki

Od klęski pod Stalingradem Niemcy przewidując przegrane wojny nie dokonywali żadnych inwestycji na kopalniach węgla, toteż ich stan w chwili przejścia w prawowite ręce był katastrofalny. Z 435.000 KW generatorów w r. 1939 pozostało zaledwie 150.000 KW. Tabor, świetny w r. 1939, odebrano w stanie nadmiernego zużycia, wyposażenie górnicze zaś — w zastraszającym opuszczeniu. Do tego dochodziły skutki rabunkowej eksploatacji. Dlatego też ogromną pozycją budżetu na rok 1946 są inwestycje, a ich zasadniczą częścią — roboty przygotowawcze.

Zaspokojenie przemysłu krajowego

Poczynając od grudnia r. ub. przemysł węglowy zaspokaja zapotrzebowanie przemysłu krajowego na węgiel w 95 — 100%. Obecnie cukrownie gromadzą nawet zapasy węgla, które im się przydadzą do kampanii sezonowej. Takie same meldunki nadchodzą z przemysłu papierniczego, tekstylnego (Łódź) i z bliżej Śląska położonych dyrekcji kolei.

Eksport węgla w r. 1946

Plan państwowy na rok 1946 przewiduje wydobycie 46,5 miliona ton węgla. Zużycie w kraju wyniesie 24 miliony ton, reszta, t. j. 22,5 miliona ton przeznaczona jest na eksport. Zawarto już umowy o dostarczenie 8 milionów ton Związkowi Radzieckiemu oraz 10 milionów ton Szwecji, Norwegii, Danii i Jugosławii. O zbycie pozostałych 4,5 milionów ton prowadzone są rozmowy z Rumunią, Węgrami, Włochami i Austrią.

Sprawa opału

Według oświadczenia osób kierujących przemysłem węglowym całkowite zapotrzebowanie rynku krajowego, jeśli chodzi o opał pozaprzemysłowy (15 — 20% zapotrzebowania krajowego), nastąpi w ciągu najbliższych 2 — 3 miesięcy. Dzięki temu zostanie odsunięta jeszcze jedna trudność życia powojennego.

Szkolenie i cele naukowe.

Dużą wagę przykładają przemysł węglowy do sprawy szkolenia załóg, sięgając myślą daleko w przyszłość i dając świadectwo realności i stanowczości zakreślonych przez siebie planów. 5.800 uczniów w roku 1945, 10 milionów funduszy stypendialnego, przeznaczenie 1 zł od 1 wydobytej tony węgla na cele naukowe — oto dane, które nie mogą nie zaimponować.

Usprawnienie ładowania w Gdyni

Znaczne kredyty przeznaczono na inwestycje celem usprawnienia środków załadunkowych w Gdyni, by z obecnej ich zdolności 10 tysięcy ton doprowadzić do 25.000 ton załadunku dziennego.

Kwestia jeńców-górników

W kopalniach węgla pracuje 30.000 jeńców niemieckich. Ponieważ jest to element niewykwalifikowany, co staje się przyczyną wielu wypadków, częstokroć śmiertelnych, wydawałoby się bardziej celowym skierowanie jeńców do pracy gdzie indziej, zastępując ich oczywiście elementem innym, bardziej wartościowym, szczególnie na terenach Opolszczyzny, gdzie sprawa repolonizacji ma podstawowe znaczenie.

Budowa domków górniczych

Trudności mieszkaniowe górników Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego zamierza rozwiązać we własnym zakresie, wykorzystując posiadanie swoich cegieł i przystępując do budowy domków robotniczych, co powierzono zostanie górniczym spółdzielniom budowlanym.

Zdobycze socjalno-społeczne

Pozostającą w związku ze zmianą ustroju Polski korzyścią jest zdobycie przez górnika prawa do urlopu 2-tygodniowego do 10 lat pracy, zaś 1-miesięcznego po 10-ciu latach pracy. Dalszymi zdobyczami socjalnymi jest umożliwienie górnikom i ich rodzinom wczasów, uruchomienie żłobków, ośrodków ochrony matki i dziecka, ogródków jordanowskich, półkolonii, przedszkoli, świetlic, czytelni, klubów sportowych i domów kultury.

Walka z deficytem

Pomimo sprawnego funkcjonowania przemysłu węglowego przyniósł on Państwu w r. 1945 deficyt ponad pół miliarda zł. By uniknąć tego w rozpoczętym roku operacyjnym Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego wystąpił z żądaniem podwyższenia urzędowej ceny węgla do takiej wysokości, by przemysł węglowy mógł przynieść Skarbowi Państwa dochody.

„Jeszcze przyjdą takie czasy...”

Granica polsko-niemiecka przebiegała dawniej niedaleko mostu prowadzącego do Bytomia, który należał do Niemiec. Ogromnie popularnym był wtedy dwuwiersz: „Jeszcze przyjdą takie czasy, gdy bytomski mostek będzie nasz”, jako wyraz tęsknoty tamtejszego ludu do powrotu tych ziem do Ojczyzny. Tęsknota owa została ziszczone, a górnik niemieckiego dawniej Śląska samozaparcie w pracy okazuje przywiązanie do odzyskanej Macierzy.

Przygody Hessa i Sauckla

Uczestnicy wycieczki prasowej znajdując się na balkonie wieży wyciągowej kopalni „Szombierki” koło Bytomia mieli możliwość stancja na miejscu, z którego w roku 1938 Rudolf Hess oglądał „orlim” wzrokiem widniejące w niedalekiej odległości tereny Polski, jakie niecałkowicie miały się stać celem inwazji niemieckiej. Ojciec duchowy hitlerizmu przeżył wtedy ciekawą przygodę. W czasie jazdy z ową wieżę na dół winda zatrzymała się z „niewiadomych” powodów i przez blisko 10 minut Hess tkwił zawieszony nieruchomo, targany prawdopodobnie niepokojem. Było to oczywiście dziełem patriotów polskich z kopalni „Szombierki”, nikomu jednak nie udowodniono winy. Gdy jednak to samo zda-

rzyło się Saucklowi w r. 1940 na przeciąg 20 minut, kilku ludzi z załogi wieży wyciągowej aresztowano i wywieziono. O większości z nich wszelki śluch zaginął.

Złoty Krzyż Zasługi na piersi górnika

Przewodniczącym Rady Zakładowej kopalni „Szombierki” jest Piegza Ryszard, wypróbowany patriota i b. powstaniec śląski. Gdy po plebiscycie Szombierki przypadły Niemcom i ci ostatni rozpoczęli wobec mieszkańców czujących się Polakami represje i przesładowania, Piegza uciekł w roku 1924 na polską stronę. Po wybuchu wojny przeniósł się do t. zw. Generalnej Guberni, gdzie żył pod innym nazwiskiem. W styczniu 1945 r. powrócił do Szombierki i pomógł wydatnie przy uruchomieniu kopalni. 3 grudnia ub. r. minister Stańczyk udekorował piersią tego dzielnego górnika-patriotę Złotym Krzyżem Zasługi.

Ukłon w stronę organizatorów

Konferencja prasowa na temat przemysłu węglowego odznaczała się świetną organizacją, podobnie do świetnego stanu tego przemysłu, stanu osiągniętego pomimo nieprawdopodobnych trudności, jakie się piętrzyły w początkowym okresie. Stan ów pozwala patrzeć spokojnie w przyszłość węgla polskiego.

S. Gajos.

Konferencje prezydenta Trumana

WASZYNGTON (Ant. wł.) — Prezydent Truman odbył we wtorek szereg konferencji. Jedną z tych konferencji, w której wzięli udział członkowie gabinetu trwała przeszło dwie godziny a tematem jej była sytuacja aprowizacyjna Europy. Amerykańscy mężowie stanu naradzali się, w jaki sposób najlepiej i najszybciej przyjąć z pomocą głodującym narodom europejskim.

Szef główny UNRRA Herbert Lehman zwrócił się z apelem do Stanów Zjednoczonych, Kanady i Australii o zwiększenie wysiłków w kierunku dostarczenia Europie większej ilości produktów rolnych a w szczególności pszenicy.

Prezydent Truman interesuje się również bardzo sytuacją strajkową w przemyśle stalowym i wkrótce wystąpi z propozycją, która, o ile zostanie przyjęta przez obie strony, może przyczynić się do zakończenia strajku. Propozycja przewiduje wprowadzenie pewnej wyższej cen na produkty stalowe przy jednoczesnym uwzględnieniu podwyżki płac pracowniczych. Wiadomość

ostatnia nie została jeszcze oficjalnie potwierdzona.

PSZENICA DLA EUROPY

NOWY JORK (Antena wł.) — Według doniesień korespondentów kanadyjskich Kanada ma na składzie i przeznaczoną na pomoc dla Europy 3.800.000 ton pszenicy.

Australia obiecała zwiększyć przesyłkę artykułów żywnościowych przede wszystkim jeżeli chodzi o pszenicę, a następnie owoce i przetwory owocowe oraz cukier.

BADANIE SYTUACJI ŻYDÓW W EUROPIE

FRANKFURT n/M (Antena wł.) — Podkomisja wyłoniona przez komisję mieszaną anglo-amerykańską do spraw Palestyny rozpoczęła badanie sytuacji 55.000 Żydów w amerykańskiej strefie okupacyjnej. Większość z nich pragnie wyjechać do Palestyny, wielu starszych wiekiem chętnie natomiast wyjechałoby do Ameryki.

Jednocześnie dwie inne podkomisje badają sytuację Żydów w Berlinie i we francuskiej strefie okupacyjnej.

Sprawy Bliskiego i Dalekiego Wschodu

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że przewodniczący delegacji syryjskiej skierował do sekretarza generalnego ONZ pismo, w którym prosi, by Rada Bezpieczeństwa rozpatrzyła sprawę wycofania wojsk brytyjskich i francuskich z Syrii i Libanu. Pismo to posiada następującą treść: „Wojska francuskie i brytyjskie stacjonują nadal w Syrii i Libanie, chociaż działania wojenne zostały już zakończone przed kilkoma miesiącami. Rządy syryjski i libański przypominają, że sprawę wycofania wojsk brytyjskich i francuskich poruszały niejednokrotnie od czasu zakończenia wojny z Niemcami i Japonią, oraz, że miały miejsce kilkakrotnie demarche dyplomatyczne w tej sprawie. Dnia 13 września 1945 r. Syria i Liban otrzymały wiadomość o dojeździe do skutku porozumienia francusko-brytyjskiego. Porozumienie to przewidywało, że „program ewakuacji wojsk francuskich i brytyjskich z Syrii i Libanu zostanie przeprowadzony w ten sposób, aby na Bliskim Wschodzie mogło być zapewnione bezpieczeństwo do czasu, aż ONZ obejmie pieczę nad zbiorowym bezpieczeństwem swych sił stacjonujących w Libanie”. Powyższe porozumienie stoi w sprzeczności z duchem i literą Karty Narodów Zjednoczonych. W związku z tym, rządy obu państw zwracają się z prośbą, aby Rada Bezpieczeństwa zatwierdziła decyzję całkowitego i bezwarunkowego wycofania obcych wojsk z terytoriów Syrii i Libanu. Rządy Syrii i Libanu są gotowe dopomóc Radzie Bezpieczeństwa przez dostarczenie jej wszelkich niezbędnych informacji w tej sprawie.”

SYTUACJA NA JAWIE

Agencja France Presse donosi z Batawii, że przed rozpoczęciem konferencji ze specjalnym wysłannikiem brytyjskim sir Archibaldem Clark Kerrem i holenderskim gubernatorem Van Mook premier jawański sultan Sjahrir udał się do miasta Sura Karta położonego w centralnej Jawie w celu odbycia narad z przywódcami ruchu niepodległościowego w Indonezji.

BATAWIA (Reuters). — Do Batawii przybył specjalny wysłannik rządu brytyjskiego sir Archibald Kerr. Odbył on już rozmowy z gubernatorem holenderskim van Mookiem i premierem rządu indonezyjskiego. Dalsze rozmowy z premierem prowadzone będą po powrocie z objazdu wyspy.

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Batawii, że przywódcy indonezyjscy ogłosili, że indonezyjskie oddziały zbrojne, utrzymujące spokój, zostały przekształcone w regularną armię republiki. Armia ta będzie jedyną organizacją wojskową republiki i zostanie zorganizowana według międzynarodowych zasad wojskowych.

MARSZAŁEK CZANG-KAI-SZEK JEST GOTÓW USTĄPIĆ

CZUNG-KING (Ant. wł.) — Marszałek Czang-Kai-Szek oświadczył, że jest gotów ustąpić ze swego stanowiska z chwilą, gdy zostanie utworzony nowy demokratyczny rząd chiński.

AMBASADOR CHIN WE WŁOSZACH

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Czong Kingu, iż generalny konsul chiński w New Yorku dr. Ju Czun-Czi został mianowany ambasadorem Chin w Rzymie.

Demokraci hiszpańscy w obozach hitlerowskich

NORYMBERGA (PAP). — Oskarżyciel francuski przedstawił dokumenty, stwierdzające nieznane dotąd opinii publicznej świata zbrodnie niemieckie, dokonane na hiszpańskich demokratów. Jeden z dokumentów zawiera zeznania komendanta obozu w Mauthausen Franza Ziereissa, który oświadczył między innymi:

„W roku 1940 po klęsce Francji, przysłano do obozów Hiszpanów, którzy brali udział w wojnie domowej po stronie wojsk rządowych przeciwko pupilowi Hitlera generałowi Franco. Otrzymałem specjalne rozkazy w sprawie traktowania tych więźniów”. Nikt nie wiedział, że więźniowie ci są Hiszpanami. Zajęto ich jako francuskich jeńców wojennych. Na żądanie hiszpańskiego ministra spraw zagranicznych Serano Sunnera zapadła w Berlinie decyzja zlikwidowania hiszpańskich demokratów. W roku 1941 we wrześniu odbyła się sesja specjalnej komisji, która miała za zadanie to wykonać. Ziereiss zeznał, że w bloku Nr 26 w Mauthausen „gestapo” urządziło tajną drukarnię, w której fabrykowano fałszywe dokumenty. Pracownicy tej fabryki nie mogli żyć dłużej

Repatriacja Polaków z ZSRR.

MOSKWA, (PAP). — 700.000 Polaków opuści niebawem zachodnie tereny Związku Radzieckiego wyjeżdżając do Polski. W tej sprawie odbyła się w Moskwie konferencja działaczy Związku Patriotów Polskich, z zachodniej Ukrainy, Białorusi i Litwy z udziałem pełnomocników Państwowego Urzędu Repatriacyjnego tych terenów. Z 700 tysięcy Polaków czekających na wyjazd do Polski przeszło 200 tysięcy pochodzi z Litwy. Jest to w większości ludność wiejska. Zgodnie z zawartym układem o wymianie ludności rejestracja bragnących wyjechać do Polski została już zakończona, a wysyłanie transportów do Polski potrwa do 15 czerwca r. b.

Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej prof. Raabe, zwracając się do zebranych na konferencji, podkreślił ogromne znaczenie repatriacji dla rozwoju gospodarczego kraju, a zwłaszcza dla rozwoju ziem odzyskanych, dokąd repatrianci zostaną przede wszystkim skierowani. Następnie zebrani wysłuchali sprawozdań o politycznej i gospodarczej sytuacji w Polsce oraz sprawozdania z ostatniej sesji KRN, wygłoszonego przez posła Aleksandra Juszkiewicza.

MOSKWA, (PAP). — Na terenie Związku Radzieckiego zakończone zostało rozpatrywanie deklaracji, złożonych przez emigrantów polskich którzy zgodnie z umową polsko-radziecką, dotyczącą repatriacji, wypowiedzieli się za powrotem do kraju. Ludność polska otrzymuje specjalne dokumenty, które służą jako tymczasowe zaświadczenie na wyjazd. Część rosyjskich dokumentów repatrianci zostawia w ZSRR, polska zaś zostanie wymieniona na granicy na odpowiedni dowód osobisty.

Przebywający w Moskwie delegat ministerstwa komunikacji inspektor Surowiecki oraz delegat Państwowego Urzędu Repatriacyjnego major Dzierżdowski opracowali z przedstawicielami ludowego komitetu komunikacji ZSRR szczegółowy plan transportów repatriacyjnych z ZSRR do Polski. Zgodnie z tym planem repatriacja całej ludności polskiej w ZSRR, ma być zakończona w drugiej połowie czerwca r. b. Z Moskwy wyjechała do Warszawy delegacja działaczy Związku Patriotów Polskich, która ma współpracować z Państwowym Urzędem Repatriacyjnym w sprawie osiedlenia repatriantów na terenach zachodnich Polski.

PAŃSTWO SARAWAK PRZEJDZIE NA WŁASNOŚĆ W. BRYTANII

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że rząd brytyjski zgodził się na propozycję rządu państwa Sarawak, sir Charlesa Brooka, aby korona brytyjska przejęła to państwo na własność. Sekretarz kolonialny, Hall oświadczył w Izbie Gmin, iż w Sarawak, państwie położonym na północy wyspy Borneo, będzie utworzona rada koronna, której radza przedstawi swoje plany. Państwo Sarawak liczy pół miliona mieszkańców i posiada bogate plan-tacje, gumy. Zostało ono przekazane na własność rodzinie Brook przez sultana Bru-nei w roku 1840 w nagrodę za uwolnienie państwa od napadów dzikich plemion przez sir Jamesa Brooka.

REKRUTACJA POLAKÓW I JUGOSŁOWIAN DO ARMII USA

WASZYNGTON (Ant. wł.) — W związku z ukazaniem się w prasie amerykańskiej wiadomości, że armia USA na terenie Niemiec okupowanych rekrutuje Polaków i Jugosłowian, znany komentator radia waszyngtońskiego Raymond Swing poświęcił tej sprawie dłuższą audycję. Swing powiedział, że jeśli zachodzą takie wypadki w rzeczywistości, to dlań się one mogą tylko na podstawie zarządzeń władz wojskowych miejscowych i to zarządzeń samowolnych. Z departamentu wojny takie zarządzenie nie wyszło i nie wyjdzie. Departamentowi wojny wiadomo jedynie, że kontrewolucjonistów polskich i jugosłowiańskich władze wojskowe amerykańskie używają ale do pełnienia służby wartowniczej i do pracy.

„MAŁY” MUSSOLINI

NOWY JORK (Ant. wł.) — W niedzielnym dodatku ilustrowanym „NEW YORK TIMES” korespondent argentyński tego pisma Romualdo Cortesi zamieszcza artykuł o osobie plk. Perrona. Perron jest nazwany przezeń „mężem silnej ręki”, „politykiem bezwzględny”, dążącym wszelkimi środkami i sposobami do zagarnięcia w swoje ręce władzy w Argentynie. Wzorem dla niego jest Mussolini. Perron sam niejednokrotnie mówił, że naśladuje go w swojej polityce, ale stara się unikać jego błędów. Mussolini, zdaniem Perrona, jest „najwybitniejszą postacią tego stulecia”, idąc jego śladami awanturniczy pułkownik marzy o władzy, o rządzie „silnej ręki”.

2 działalności Kieleckiego Wojewódzkiego Związku Samorządowego

5) Życie w Sanatorium dla dzieci gruźliczych w Rabsztynie

Jedziemy do Sanatorium. Już na kilka km przed Sanatorium, wjeżdżając w ostępy lasy, wyczuwamy mocno inny całkiem zapach powietrza. Płuca pracują tu inaczej. Jedziemy dalej lasem; nagle zakręci przed nami w odległości 200 m — pałac zaklany w otoczeniu wysokich sosn.

Zobaczmy własnymi oczami, jak żyje tu światek dziecięcy, izolowany od społeczeństwa, leczony, żywiony, kształcony i bawiony nie przez swoich najbliższych, nie przez rodzinę, lecz przez obcych nieznaną mu ludzi. Jak się tu czuje dziecko przeniesione z ponurej kamienicy na przedmieściu, ciasnej chaty wiejskiej lub przyczółkowego bunkra czy dołu kartoflanego do wielkich jasnych sal zakładu gdzie na wygodnym łóżku pod ciepłą koldrą (dary amerykańskie) można się wysypiać do godz. 7-ej rano. Niejeden z małych pensjonariuszy pospałby i dłużej, ale regulamin i porządek instytucji wymaga punktualności. Zrezygnujmy z wstania, umyciu się i zasłaniem swego łóżka. Jest miła rozrywka: krótka gimnastyka poranna, a potem — smaczne śniadanko: kawa biała, chleb z marmoladą, serem lub miodem. A śpiochy mogą sobie powetować ciszą podczas dwugodzinnej popołudniowej siuszy, kiedy się odbywa werandowanie lub też leżakowanie w salach.

Czas od śniadania do obiadu, wypełniony jest częściowo rozrywkami w świetlicy, częściowo nauką. Bo w Sanatorium jest i szkoła, prawdziwa normalna szkoła pow-

szechna. Tylko że nauka w niej nie jest wcale uciążliwa. Wynosi ogółem nie więcej niż dwie godziny dziennie. System nauczania jest dostosowany do chorego organizmu dziecka, którego nie wolno poddawać znużeniu.

O godzinie 12-ej schodzą się kuracjusze na obiad: rosół z makaronem, czy barszcz ukraiński, zacierki, krupnik lub zupa fasolowa i drugie danie najczęściej mnisze z jarzyną, czasem mączne jak racuchy smażone z cukrem lub kluseczki ze słoniną. Obiad odbywa się w 2 turach (dzieci jest bowiem około 200). Na podwieczorek: chleb z miodem, marchewka surowa, a nawet cukierki. A potem — gry i zabawy w świetlicy lub w lesie pod umiejętnym kierunkiem wychowawców, następnie o godz. 18-ej — kolacja złożona z pociechy zalewajki, sałatki jarzynowej, chleba z serem lub pasztem (dary U. N. R. R. A.) i wreszcie po godzinnej zabawie spoczynek.

Sypialnie przegradza pokój pielęgniarzy, mającej wejście do obydwa przyległych sal.

Przykrym momentem dla dzieci są może pierwsze chwile po przybyciu do zakładu, gdzie trzeba się poddać przymusowemu odosobnieniu od reszty towarzystwa, długim badaniom lekarskim, specjalnym zabiegom odświeżenia, czy odświeżeniu. Ale po trzy miesięcznym pobycie w Sanatorium, gdy okres kuracji dobiega końca, dziecko nie chce powracać do domu. I nie dziwnego. Sanatorium staje się dlań tym prawdzi-

wym domem, gdzie otoczenie całe koncentruje swoje wysiłki dla zapewnienia potrzeb i wygod małym obywatelom. Nie dość że otrzymują tam zdrowie, ale potrzebujące otrzymują obuwie, ubranie a nawet bieliznę.

Jakże rodzice są wdzięczni za troskę o ich dzieci. Widzieliśmy obrazek, jak matka odwiedziwszy dziecko upadła na schodach przed gmachem na kolana i podniósłszy ręce do góry, aż jej chusta z ramion spadła. Głośno Bogu wyrażała wdzięczność, iż pozwolił jej dziecku z takich darów korzystać. Że Polska jej biednym dzieckiem tak się opiekuje.

W obecnym stanie Sanatorium obliczone na 150 chorych ma ich 200, a czyni się dalsze ściśnienie (dobra wentylacja), by pomieścić 250 dzieci, gdyż zgłoszeń jest wiele.

Kieleckie zakłady opieki społecznej mają 70 proc. dzieci, zaatakowanych przez gruźlicę, w terenie zaczynają pracować ośrodki zdrowia i wybierają nowych kandydatów do leczenia, a tu miejsce mało.

To też ostatnią Wydział Wojewódzki podjął inicjatywę zakończenia budowy Sanatorium i szuka środków. Da to możność leczym 350 — 500 dzieci jednocześnie. Potrzeba 20.000.000 zł. i te muszą się znaleźć, bo z walki z gruźlicą wycofać się nie wolno. Społeczeństwo polskie musi być zdrowe. Kto dba o nie, pomóc musi.

W. W.

Grupy operacyjne — jako ostatni etap akcji świadczeń rzeczowych w Woj.

Kieleckim

Na ostatniej konferencji w sprawie świadczeń rzeczowych, jaka się odbyła w dniu 4 lutego w Starostwie Kieleckim, została powołana do akcji Kom. Pow. dla przyspieszenia akcji jest zmontowana grupa operacyjna, złożona z przedstawicieli stronnic politycznych, złożonych z przedstawicieli i młodzieżowych, które wyjadą do poszczególnych gmin, celem ściągnięcia świadczeń bez przymusu administracyjnego.

Wprowadzenie tych grup operacyjnych w teren będzie ostatnim aktem dobrej woli Władz Państwowych w sprawie ściągania świadczeń. Do komisji powiatu kieleckiego należą: ob. Krogulec, jako przewodniczący (PSL), ob. Janis — zastępca (PPR) i ob. Krauze — sekretarz („Wici”).

Przewodniczący grup operacyjnych i komisji odpowiedzialni są pod groźbą sądu doraźniego za sprawne działanie grup operacyjnych.

Sądymy, że rolnicy kieleccy są już uświadomieni o potrzebie oddawania świadczeń i nie będą czekali na użycie środków przymusu ze strony głodnego świata robotniczego. (Z)

200 tysięcy ludzi wyjechało na Zachód z woj. kieleckiego

Państwowy Urząd Repatriacyjny w statystyce urzędowej z dnia 20 stycznia 46 r. podaje, że ogółem na ziemię zachodnią wyjechało w 722 transportach 200556 osób, zabierając z sobą inwentarz żywy w ilości 1582 szt. W ostatnich czasach, według obliczeń PUR-u, wyjechało dziennie około 600 osób. Zarejestrowanych na wyjazd jest 37200 osób. (Z)

Z ruchu wydawniczego

Dr. Mieczysław Łuczkiewicz — „Prawda o Dolnym Śląsku”. Nakł. Wojew. Komitetu Prasiedleńczego — Kielce.

Akcja przesiedleńcza na odzyskanie nasze ziemie zachodnie trwa w całej pełni i wzmacnia się stale. Już nie tylko młodzi, podstawa elementu emigracyjnego na całym świecie, ale i starsi, zadowoleni, zda się, z dotychczasowego warsztatu pracy, porwani tym ruchem odśrodkowym, wyjeżdżają tłumnie na Zachód (nie mówiąc już o wielkich masach Polaków wylutych z wszelkiego mienia przez Niemców). Jest to zjawisko wielkiej wagi, zważywszy konieczność załuszczenia ziem zachodnich przez element czysto polski, konieczność podkrywania względami politycznymi, gospodarczymi, i obronnymi.

I tu jednak istnieje pewne „ale”. Wśród szeregu trudności, na jakie natrafiają pionierzy i uczestnicy tego ruchu, przede wszystkim rzuca się w oczy brak należytych obiektywnych informacji o naszych ziemiach zachodnich. Ludzie jadą tam przeważnie na oślep, w najlepszym razie na podstawie przypadkowych usłyszeń i nie zawsze wiarygodnych wieści. Dla większości przesiedleńców jest więc to „podróż w nieznane”. To też nie dziwnego, że w takich warunkach podróż ta nie zawsze kończy się szczęśliwie, zmuszając nieraz ludzi, szczególnie tych najbardziej niezdolnych, do niefortunnego powrotu.

Otóż te właśnie trudności usuwa znakomicie książka dr. Łuczkiewicza p. t. „Prawda o Dolnym Śląsku”, wypełniając rażące luki w naszych wiadomościach o tej ziemi „bardzo wartościowej i doskonale zagospodarowanej”.

„Prawda o Dolnym Śląsku” dr. Łuczkiewicza jest — jak on sam ją nazywa — podręcznikiem informacyjnym, a zarazem poradnikiem dla pionierów akcji przesiedleńczej. Zainteresowany znajdzie tu „wiadomości niezbędne, prawdziwe i wiarygodne panujących na Zachodzie stosunków, pewne wskazówki”.

„Podkreślam” — pisze autor we wstępie — „że zadaniem tej mojej pracy jest przedstawienie wszystkiego w prawdziwym świetle, bez upiększenia, ale i bez pesymizmu”. To ostatnie słowo wskazuje na drugie zadanie, jakie sobie postawił autor „Prawdy o Dolnym Śląsku”. Chodziło mu mianowicie o „wyeliminowanie informacji bezkrytycznych, lub co gorsza celowo fałszywych, rozsyłanych przez czynniki stawiające sobie za cel szkolenie akcji”.

Trzeba przyznać, że dr. Łuczkiewicz rozwiązał w toku swojej pracy obydwa te zadania znakomicie.

W części pierwszej daje nam zwięzłe, lecz wyczerpujące wiadomości o tym, jak wygląda kraj, klimat i mieszkańcy Dolnego Śląska, zapoznaje nas z wiekowym pochodzeniem germanizmu na wschód, przedstawia wreszcie znaczenie polityczne i gospodarcze przyłączenia tych ziem z powrotem do Polski.

Na część drugą tej ze wszech miar wartościowej książki składa się opis podróży informacyjnej, jaką autor odbył niedawno przy boku wojewody kieleckiego ob. Wiślicz-Łwaczyka i jego urzędowej asysty. Obok osobistych wrażeń dr. Łuczkiewicza mamy tu zwięzłe opisy wielu miast i wiosek Dolnego Śląska, poczynając od Wrocławia, Jeleniej Góry, Oleśnicy i t. d., a skończywszy na wiosnach Sierakowa. Grodzisko i t. p. Mamy ponadto szereg charakterystycznych rozmów ze Ślązakami oraz obrazki ich życia, malujące tamtejsze stosunki z władzami. Trzeba do tego dodać jeszcze liczne ilustracje i dwie mapy: przemysłu Dolnego Śląska oraz jego rolnictwa i górnictwa.

W zakończeniu dr. Łuczkiewicz przytacza głosy prasy o Śląsku, podając potem swoje „Refleksje i wnioski” oraz trafne uwagi o dotychczasowych błędach akcji przesiedleńczej i sposobach usunięcia ich na przyszłość.

Całość aczkolwiek autor nazywa ją parokrotnie „skromną pracą”, przedstawia się, mimo stosunkowo niewielkich rozmiarów i objętości, imponująco i ma wszelkie dane, że doskonale spełni swe zadanie. Powinien ją przeczytać nie tylko ten, kto wybiera się na Zachód, lecz każdy, kogo interesuje sprawa odzyskania naszych przastarych polskich ziem zachodnich.

Dr. L. A.

Przed spisem ludności

Organizacja władz i organów spisowych

Organizację władz i organów spisowych oparto w zasadzie na klasycznych wzorach drugiego powszechnego spisu ludności. W tym miejscu należy podkreślić, że spis ten przygotowany i przeprowadzony przez ówczesnego Generalnego Komisarza Spisowego, Doktora Rajmunda Buławskiego obecnego Dyrektora Biura Studiów Osadniczo-Przesiedleńczego, może służyć jako wzór w skali europejskiej.

Organizacja olbrzymiego aparatu spisowego opiera się na władzach powiatowych, administracji ogólnej. Dalsze szczeble podziału dotyczą gmin miejskich i wiejskich, sołectw (gromad) wreszcie podziału terenu na obwody i okręgi spisowe.

Przeprowadzenie spisu w terenie należy do okręgowych komisarzy spisowych. Idąc w kierunku rosnącej gradacji podziału terenu, na czele akcji na terenie obwodu stoi starszy komisarz spisowy, dalej idą: miejski, gminny względnie rejonowy komisarz spisowy. Na czele akcji w powiecie mamy powiatowego względnie grodzkiego komisarsza spisowego.

Obowiązki władz nadzorczych pełnią wojewódzcy komisarze spisiowi mianowani przez wojewodów.

Miasta: Warszawa, Łódź, Poznań, Kraków i Gdańsk posiadają prawa władz spisowych. Na czele akcji mamy tu naczelnych komisarzy spisowych.

Naczelna władza całej akcji spisowej w Państwie jest Główny Urząd Statystyczny z Generalnym Komisarzem Spisowym.

Podział terenu przeprowadzony został w taki sposób, by akcja samego spisywania mogła być przeprowadzona w ciągu czterech dni przy zachowaniu kontroli zapewniającej maksimum dokładności.

By nie pominąć przy spisie żadnej miejscowości, ani żadnego domu względnie by nie spisać jednego obiektu dwukrotnie ma ją być wykonane w terenie wykazy miejscowości i nieruchomości.

Technika spisywania

Okręgowi komisarze spisiowi wypełniają formularze obchodząc osobiście wszystkie obiekty znajdujące się na terenie ich okręgów. Za podstawę do zapisów służą ustne informacje spisywanych osób.

W razie dwukrotnego niezastania nikogo w domu, komisarz ma prawo zebrać niezbędne informacje od administracji domu, komitetu domowego, od sąsiadów, a na wsi również od sołtysów.

Po dokonaniu spisu okręgu, materiał spisowy ma być przekazany władzom spisowym, kolejno za pośrednictwem starszych, miejskich oraz gminnych bądź rejonowych komisarzy spisowych, którzy przy tej okazji kontrolują materiał, sporządzają jednocześnie przewidziane dla nich zestawienia zbiorcze.

Z kolei powiatowe władze spisowe wykonują przewidzianą dla nich kontrolę, sporządzają zestawienia zbiorcze i odesłają cały materiał wraz ze sprawozdaniem o przebiegu akcji spisowej do Głównego Urzędu Statystycznego.

Formularze i druk spisowe

Ograniczony do niezbędnego minimum program spisu pozwolił na tak prostą konstrukcję formularzy spisowych, że właści-

wie można by je wypełniać bez żadnych dodatkowych wskazań.

Treść instrukcji dla władz spisowych oraz dla komisarzy spisowych sprowadza się w zasadzie do omówienia zagadnień organizacyjnych i technicznych.

Zasadniczy formularz spisowy jest różny w części informacyjnej — adresowej dla miast i wsi. Ponadto w arkuszu dla miast istnieje rubryka dotycząca liczby izb w mieszkaniu. Układ jest tak pomyślny, aby w najprostszym sposobie można było przez zblansowanie usunąć ewentualne błędy.

Poza zasadniczymi formularzami istnieją formularze zbiorcze dostosowane do szybkiego i łatwego zestawienia wyników w odniesieniu do ogólnej liczby ludności odpowiednio dla jednostek przewidzianych w gradacji podziału terenu, a więc dla obwodów, sołectw (gromad), rejonów wresz-

Echa zjazdu komisarzy ziemskich w Kielcach

W dniach 22-24 stycznia br. odbywał się w Kielcach zjazd komisarzy ziemskich przy udziale przedstawicieli władz wojewódzkich, Zw. Samopomocy Chłopskiej, Banku Rolnego i innych. W związku ze sprawozdaniami poszczególnych komisarzy, którzy ilustrowali stan majątków, resztkowe poparcelacyjnych, nasuwały się refleksje, z którymi pragnęlibyśmy się podzielić z naszymi czytelnikami.

System odbywania zjazdów jest niewątpliwie dobrą formą informowania władz danego centrum, o tym, co się dzieje w terenie, oraz instruowania kierowników placówek znajdujących się poza siedzibą władz centralnych o kierunku, w jakim idzie praca danego resortu — wreszcie wzajemnej wymiany zdań przybyłych na zjazd, ujawniania niedomagań i bolączek, a przede wszystkim wypowiediania swoich życzeń pod arsem kierowników różnych resortów. Klasycznym przykładem „pożytecznego” zjazdu był np. odbyty niedawno zjazd nadleśniczych, zwołany z inicjatywy starosty w związku z dewastacją lasów. Na zjazd ten zaproszono przedstawicieli stronnic, urzędu bezpieczeństwa, milicji i innych organizacji. Przybyli leśniczowie wypowiadali się szczerze i śmiało, — nie ukrywali niedomagań nie tylko własnych, ale i innych urzędów, które obowiązek mają współpracować z nimi w terenie — pomagać.

Analogicznie przedstawia się sprawa zjazdu, o którym piszę.

Przybyli na zjazd komisarze „wypowiedzieli się” szeroko. Powiedzieli wszystko prawie, co im leżało na sercu — powiedzieli w obecności przedstawicieli instytucji, których członkowie przyjęli wszystkie te wypowiedzenia do wiadomości — a co ważniejsze będą mogli powtórzyć je tam, gdzie należy.

Należy sobie otwarcie powiedzieć, że raporty brzmiały niepomyślnie, że sytuacja większości majątków ziemskich jest bardzo ciężka, zwłaszcza, o ile chodzi o tereny nadwiślańskie, tereny przyczółkowe. Majątki potrzebują gwałtownie wydanej pomocy ze strony Państwa, aby dotrwać do nowych zbiorów. Cierpią na brak koni i brak inwentarza żywego w ogóle — potrzebują traktorów.

Sytuację komplikuje stan bezpieczeństwa na wsi. Stan ten jest wysoce niepokojący. Mnożą się kradzieże i napady. Służba folwarczna, mieszkająca w dalszym ciągu w majątkach okradających. Władze bezpieczeństwa reagują słabo, — w każdym razie kradzieże nie są wykrywane, ani karane. Oczywiście walka z kradzieżami, na-

cie dla całego powiatu względnie miasta posiadającego prawa władz spisowych.

Zgodnie z tym, co powiedziano poprzednio dla imiennego spisu roczników 1927 — 1946 na Ziemiach Odzyskanych istnieją odrębne formularze imienne oraz w m. st. Warszawie dla imiennego spisu ludności tego miasta istnieją formularze imienne, za wierające ponadto spis lokali, dla nieruchomości zaś przewidziane są specjalne formularze.

Termin spisu

Powodzenie akcji spisowej w dużej mierze zależy od ustalenia odpowiedniego terminu. Ustalony obecnie termin odpowiada wymogom, przypada bowiem z uwagi na pół roku na najmniejszy ruch mieszkańców, w okresie spokoju przed rozpoczęciem pracy na roli oraz pracy w niektórych sezonowych gałęziach przemysłu.

padami jest niezmiernie trudna — i stan ten istnieje nie tylko u nas, lecz w całej Europie. Wystarczy dla przykładu wskazać choć by Anglię, w której liczni publicyści wzrost przestępczości uważają za gorszą i niebezpieczniejszą rzecz, niż sama wojna. Wszystko to nie może być dla nas ani pocieszeniem, ani wytłumaczeniem, i ze stanem tym musimy walczyć nie tylko w miarę ale i ponad nasze siły.

Ujemnie na sprawy wpływa wreszcie nie normalne stosunki między starostami a komisarzami ziemskimi. Nie chcą tu wypowiadać się, kto ponosi winę tych nieporozumień — stwierdzam tylko fakt, że tarcia te istnieją, i że wpływają bardzo ujemnie na pracę w terenie.

Na zjeździe przewodniczył prezes Urzędu Ziemskiego ob. Piątkowski. Wygłoszono przemówienia i kilka referatów. W dyskusji poruszono wiele bolączek. Z wyjaśnień autorytatywnych dowiedzieliśmy się, że istnieje projekt przejęcia majątków ziemskich przez specjalnie utworzyć się mającą Dyрекcję Majątków Państwowych. Obecny podczas obrad ob. Wojewoda Wiślicz obiecał interwencję, celem usunięcia bolączek — i zaapelował o wydajną pracę nad odbudową wsi. (L)

Konie z UNRRA dla rolników, oddających świadczenia

W ostatnich tygodniach Woj. Urząd Ziemski w Kielcach otrzymał 2 większe transporty koni z UNRRA w ilości 224 sztuki. Na zlecenie Min Rolnictwa 35 proc. tych koni otrzymają majątki państwowe resztę zaś gospodarze wiejscy w powiatach zniszczonych. O prawo do nabywania koni może ubiegać się rolnik, mający ok. 5 ha. ziemi który wykaże się zaświadczeniem oddanego kontyngentu. Należność za konie z przydziału UNRRA będzie płatna w zbieżności z włączeniem kosztów transportu z Gdyni, kosztów wyżywienia i leczenia. Dowiadujemy się również, że poza tymi koniami, woj. kieleckie otrzyma 600 koni i pewną ilość krów. Zwiększenie ilości koni niewątpliwie przyczyni się do usprawnienia wiosennej akcji siewnej i zagospodarowania zniszczonych wojną gospodarstw i majątków państwowych. (Z)

Kraków liczy ponad 400 tys. mieszkańców

W obręb wielkiego Krakowa włączono trzy dzielnice jeden gromad i gmin, tak że ludność Krakowa liczy dzisiaj ponad 400.000 mieszkańców. Przed wojną ilość mieszkańców wynosiła 260 000

Spis ludności — to fundament odbudowy kraju

KRONIKA

Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju

Przed kilkunastu dniami opublikowano w Dzienniku Ustaw R. P. dekret z dnia 21 grudnia 1945 r. upoważniający Ministra Skarbu do rozpisania Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Pożyczka wypuszczona będzie w obligacjach na okaziciela po 2.000 zł. i dzielić się na 4 odsetki po 500 zł. Pożyczka jest premiowa i od każdego 500 milionów pożyczki dwa razy do roku rozlosowane będą premie w łącznej wysokości około 20 milionów zł. Najwyższa premia wynosi 500.000 zł.

Pierwsze losowanie odbędzie się na jesieni r.b. Wszystkie obligacje będą wykupione w drodze losowania do dnia 15 kwietnia 1969 r. Wpływy z pożyczki przeznaczone są wyłącznie na cele odbudowy.

Kartki 1-ej kategorii dla przesiedleńców rzemieślników i robotników fabrycznych

Doceniając potrzebę udostępnienia osiedleńcom zagospodarowania się w nowym miejscu pobytu, Ministerstwo Aprowizacji i Handlu poleciło wydawać rzemieślnikom i robotnikom fabrycznym karty żywnościowe 1-ej kategorii w okresie 3-ich miesięcy od dnia osiedlenia się.

Zarządzenie to obowiązuje na Pomorzu Zachodnim, Dolnym Śląsku, Mazurach oraz obszarach Ziemi Odzyskanych, włączonych do województw poznańskiego, pomorskiego, gdańskiego, białostockiego i śląsko-dąbrowskiego.

Odpowiednie Wydziały Aprowizacji i Handlu otrzymają już instrukcje wykonawcze, w których m. in. stwierdza się, że dokumentem stwierdzającym uprawnienie do otrzymania kart 1-ej kategorii jest zaświadczenie wydane przez Departament Przemysłu Miejskowego w Min. Przemysłu, względnie przez właściwą Izbę Rzemieślniczą.

Wzrost obrotu bezgotówkowego w PKO.

Odbudowa aparatu Pocztywot Kasy Oszczędności postępuje szybko naprzód. Szczególnie pomyślne wyniki osiągnięto w dziedzinie obrotu czekowego i bezgotówkowego.

W ciągu II-go półrocza 1945 r. ilość kont czekowych, wynosząca w lipcu 874, wzrosła na koniec grudnia do 4.858, a ilość operacji z 3.503 do 268.572. Obrót czekowy w lipcu wynosił 74 miliony złotych, a na koniec grudnia osiągnął sumę 14.323 miliony zł. Saldo na kontach czekowych wynosiło w lipcu 28 milionów zł., w końcu grudnia osiągnęło 1.401 milionów zł. Wreszcie, jak wspomniano wyżej, pozytywnym objawem normalizacji stosunków finansowych jest poważny wzrost obrotu bezgotówkowego. Podczas, gdy w lipcu procent obrotu bezgotówkowego wynosił 40 proc., ogólnej ilości zawartych transakcji, w końcu grudnia wzrósł on przeszło 2-krotnie, osiągając 85 proc.

Rejestracja polis życiowych

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych prowadzi obecnie za pośrednictwem swych placówek terenowych rejestrację polis ubezpieczeń życiowych, sprzed 1 września 1939 r. Celem rejestracji jest zorientowanie się w wysokości zobowiązań przedwojennych zakładów ubezpieczeń życiowych. Będzie ona wstępem do ostatecznej regulacji zobowiązań.

Do rejestracji przedstawić należy polisę, ostatnio opłacony kwit premii, względnie inne do wody, stwierdzające zawarcie ubezpieczenia na życie. Tytułem zwrotu kosztów formularzy placówki rejestracyjne pobierać będą zł. 5 od polisy.

Komunikat Komitetu P. P. R. dzielnic „Śródmieście”

W niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 17-ej odbędzie się w Świątlicy PPR dzielnic „Śródmieście” (Aleja N. M. Panny 9) wieczór poezji i piosenki robotniczej. W programie utwory Fr. Mirowskiego, Eug. Pottier, Włodz. Majakowskiego, Miecz. Jastruna, St. Zielińskiego.

Wstęp zł. 10. Dochód przeznaczony na kupno obuwia dla biednych dzieci. Ze względu na cięzką pracę wieczorową, jak i obywatelski obowiązek niesienia pomocy dzieciom, Komitet PPR dzielnic „Śródmieście” prosi członków i sympatyków o liczne przybycie.

Komunikat Zarządu b. Uczestników Walki Zbrojnej

Zarząd Związku b. Uczestników Walki Zbrojnej tworzy służbę ochrony sklepów. W związku z tym przyjmują się ochotników do tej służby. Informacji udziela kancelaria służby ochrony sklepów, która mieści się Al. Kościuszki 14, przy biurze Związku b. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację Zarząd Oddziału Powiatowego w Częstochowie. Codziennie w godz. od 9-ej do 12 i 15 do 16.

Wielkie Zgromadzenie Kobiet

W dniu 10. II. 1946 r. odbędzie się w Sali Straży Ogniowej Wielkie Zgromadzenie Kobiet. Początek o godzinie 16-ej. Na zgromadzeniu tym wygłosi odczyt n. t. „Miejszynańdowy Kongres Kobiet w Paryżu” ob. Dłuska, przedstawicielka Głównego Zarządu Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet.

Komunikat Tow. Ogródków Działkowych

Towarzystwo Ogródków Działkowych w Częstochowie podaje do wiadomości członków oraz użytkowników działek na terenach fabryk: Częstochowianka, Union Textile i Papiernia o zgłoszenie się w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 marca 1946 roku, celem wciągnięcia na przy-

dział nasion i nawozów oraz omówienia spraw obsadzenia działek krzewami owocowymi.

Sekretariat czynny w poniedziałki i czwartki w godz. 15-ej do 17-ej ul. Dąbrowskiego Nr. 14.

Zaciąg ochotniczy do Milicji Obywatelskiej

Na podstawie okólnika Nr 52 z dnia 21. I. 46 r. Komendanta Głównego M. O. ogłasza się zaciąg ochotniczy do służby w szeregach M.O.

Kandydaci odpowiadać powinni następującym warunkom:

1. obywatelstwo polskie,
2. nieskazitelna przeszłość,
3. pochodzenie społeczne: robotnicze, chłopskie, inteligencji prac.
4. 4 oddziały szkoły powszechnej,
5. wiek od 18 — 35 lat,
6. przekonania demokratyczne, potwierdzone przez odpowiednie referencje, zdrowy i sprawny stan zdrowotny.

Do zgłaszania się kandydatów do dnia 24. II. 46 r.

Kandydaci pragnący zasięgnąć bliższych informacji mogą zgłaszać się do Komendy Miasta M. O. Aleja N. M. P. Nr 75, pokój Nr. 16 i do Komendy Powiatowej M. O., ul. Ślaska Nr. 8, pokój Nr. 5.

Uwaga, Księgowi!

Koło Księgowych przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie zawiadamia, że w czwartek, dnia 14 lutego o godz. 18-tej w gmachu Liceum Handlowego przy ul. Handlowej Nr. 14 otwiera dla księgowych mniej zaawansowanych i sił pomocniczych 3-ci kurs na temat jednolitego planu kont, obowiązującego od dnia 1-go stycznia b. r.

Osoby, które pragną wziąć udział w tym kursie,

I-sza rozprawa w postępowaniu doraźnym w Częstochowie

Dnia 11 lutego b. r. o godz. 9-ej odbędzie się w Wydz. Karnym w Częst. rozprawa przeciw dwóm bandytom, Leonardowi Sedziulewskiemu i Janowi Trzcińskiemu, oskarżonym o czyn przestępczy, godzący w podwaliny ładu i bezpieczeństwa publicznego. Będzie to rozprawa w postępowaniu doraźnym. Jako przewodniczący roz-

a nie zapisały się jeszcze. mogą to uczynić we wspomnianym dniu przed rozpoczęciem wykładów.

Poszukiwania P. C. K.

Polski Czerwony Krzyż w Częstochowie poszukuje rodzin Tadeusza Hrabiego, Franciszka Szewczyka, Mariana Jędrzejczyka oraz Karola Królikowskiego i prosi o zgłoszenie się tychże do tut. biura w godz. od 8 — 13 celem uzyskania informacji.

Niedzielne dyżury lekarzy

W niedzielę, dnia 10 lutego b. r. dyżurują następujący lekarze:

Internista — Moroz Irena — Okrzei 23,
Chirurg — Kuklewski Cz. — Kościuszki 14,
Ginekolog — Bukowski J. — III Aleja 52,
Dentysta — Parczyńska St. — Kilińskiego 14,
Laryngolog — Pacewicz K. — I Aleja 11,
Okulista — Pacewicz Janina — I Aleja 11.

Noce dyżury aptek

Od 4-go do 10-go lutego r. b. wł. dyżurują następujące apteki:

Z. Monikowskiego — I Aleja Nr. 14,
J. Zagórskiego — Al. Wolności Nr. 68,
K. Lembke — Raków, ul. Limanowskiego tylko od godz. 8-ej do 19-ej.

Sport

Modelarza!

W najbliższych dniach zostanie uruchomiona modelarnia przy Aeroklubie Częstochowskim. W programie przewidziane jest modelarstwo redukcyjne, szybowcowe oraz z napędem. Informacji udzieli osobom zainteresowanym sekretariat Aeroklubu przy ul. Ochotników Wojennych (Lubliniecka) 4/6 codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. od 15 — 17.

Sprostowanie

Prostujemy wiadomość o budowie boiska obok nowej parowozowni. Budowa ta dokonywana jest nie przez Hokejowy, jak podano mylnie, lecz przez Kolejowy Klub Sportowy w Częstochowie.

B. więźniowie faszyzmu zwiedzili Jasną Górę

(2) W czwartek 7 lutego przez Częstochowę w drodze do Krakowa przejeżdżała grupa b. więźniów niemieckich obozów koncentracyjnych, którzy uczestniczyli w Pierwszym Międzynarodowym Kongresie, a po jego zakończeniu odbywają wycieczkę po Polsce. Goście przyjechali autokarami „Orbis” pomiędzy godz. 15.30 a 16-tą i zatrzymali się w Częstochowie na obiad.

Miasto nasze gościło przedstawicieli Francji, Belgii, Danii, Holandii, Norwegii. Delegacje radziecka, czechosłowacka, bułgarska, jugosłowiańska udały się z Warszawy do Krakowa samolotem.

Przybyli do Częstochowy delegaci zwiedzili Jasną Górę — kościół i klasztor. Specjalne zainteresowanie wśród gości wzbudził cudowny obraz Matki Boskiej, specjalnie dla nich odsłonięty. Zwiedzając kościół i klasztor delegaci dokonali licznych zdjęć fotograficznych.

O godz. 17.30 autokary wyruszyły w stronę Krakowa, w którym delegacje zabawią jeden dzień, a następnie pojadą do Oświęcimia.

Razem z delegatami jadą przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych i „Orbisu”. Podczas pobytu w Częstochowie gościom towarzyszyli reprezentanci „Głosu Narodu”.

Z ŻYCIA KULTURALNEGO

Teatry Miejskie — sala duża

„Pygmalion” G. B. Shawa

Dziś, w sobotę 9 b. m. o godz. 18.30 w „DZIEŃ AKTORA” oraz jutro w niedzielę 10 b. m. o godz. 15-ej i 19-ej utworu sceniczny „atarego kpiarza”, jak go świąt nazywa G. B. Shawa p. t. „Pygmalion”. Naczelne role kwaciarki i prof. Higginsa kreują Łęcka i Kwiatkowski. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Całkowity dochód z dzisiejszego przedstawienia przeznaczony na cele charytatywne Związku Zaw. Artystów Scen Polskich.

Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 10-ej do 12-ej i od 14 do rozpoczęcia przedstawienia, Tel. kasy 21461.

„Słuby panienskie” Al. hr. Fredry

Na górnej scenie Teatrów Miejskich wre gorączkowa praca nad przygotowaniem następnej premiery.

Będzie nią komedia w 5 aktach Al. hr. Fredry p. t. „Słuby panienskie” czyli „Magnetyzm serca”. Reż. A. Kwiatkowskiego, stylowa oprawa sceniczna projektu Wł. Wagnera.

Sala kameralna

„Obcym wstęp wzbroniony”

H. Buczyńskiej

Dziś, w sobotę 9 bm. o g. 18.30 oraz jutro w niedzielę 10 bm. o g. 15.30 i 19 reportaż sceniczny w 4 obrazach H. Buczyńskiej p. t. „Obcym wstęp wzbroniony” w obsadzie premierowej. Reż. E. Glińskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

W przygotowaniu „Glupi Jakub” komedia w 3 aktach T. Rittnera.

Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 10 do 12 od 14 do rozpoczęcia przedstawień. Tel. kasy 21-61.

„Pozbawiony Praw” w Częstochowlance

Podajemy do wiadomości, że w niedzielę, dnia 10 lutego b. r. o godz. 18-ej zostanie odegrany przez sekc. K. K. S. „Częstochowlanka” dramat „Pozbawiony Praw”. Jest to sztuka w 3-ciu aktach pisma wskiego autora I. Głazowskiego, reżyseruje ob. W. Królikowski.

Repertuar kin

Kino „Wolność” i „Polonia” — „Pani minister tańczy” — film produkcji polskiej.
Kino „Tęcza” i „Bałtyk” — „Piosenkarz Zachodu” — film produkcji amerykańskiej.

„Żywa Gazetka”

Komitet Miejski P. P. S. w Częstochowie, komunikuje, że w sobotę, dnia 9 bm. o godz. 17-ej wiecz. odbędzie się w lokalu Partyjnym przy ul. Kopernika 6 (Sala Konferencyjna) — „Żywa Gazetka” dla członków Partii, O. M. TUR. R. K. S. „Skra” i Stow. B. Więźniów Politycznych.

W programie część artystyczna. Obecność obowiązkowa. Prosimy o liczny udział tak członków, jak i sympatyków.

Uwaga, pierwsza zabawa Z. Z. K.

W sobotę, dnia 9 b. m., w sali hotelu „Polonia” odbędzie się pierwsza po 6-letniej okupacji, reprezentacyjna całonocna zabawa kolejarzy.

Bracia kolejarzowie niniejszym ma zaszczyt prosić miłe częstochowlanki i sympatycznych częstochowian o wzięcie licznego udziału w zabawie. Dochód przeznacza się na cele oświatowo-kulturalne. Bufet na miejscu. Ceny przystępne. Orkiestra własna symfoniczna i jazzbandowa. Początek o godzinie 20-ej.

Zabawa taneczna Kom. Rodzic.

przy Szkole Powasz. Nr. 6

Komitet Rodzicielski przy Szkole Powasz. Nr. 6, Narutowicza 29 urządza w nadchodzącą sobotę 9 lutego b. r. zabawę taneczną w budynku szkolnym. Wstęp za zaproszeniem. Początek o godz. 20-ej.

Zabawa taneczna Klubu Sportowego „Papiernia”

Robotniczy Klub Sportowy „Papiernia”, urządza w sobotę, dnia 9 lutego b. r. o godz. 20-ej zabawę taneczną, w lokalu Świątlicy fabrycznej przy ul. Narutowicza 25/27.

Migawki

Co najmniej o dwa dni zapóźno

Polskie Radio ogłosiło „Konkurs śpiewaczy”. Impreza ta, mająca zapewne na celu ujawnienie nowych talentów, zasługując w pełni na poparciu. Cóż jednak począć: zgłoszenia do tego konkursu przyjmowane mają być tylko do dnia 5 lutego, a my biuletyn PAP z notatką o tym konkursie otrzymaliśmy dnia... 4 lutego! Najwcześniej opublikować je możemy w numerze wtorkowym, wychodzącym w dniu 5 lutego. Jest to jednak już za późno. Czy i jak mamy obsługiwać nasz teren, aby nasi czytelnicy nie byli pokrzywdzeni i mieli zapewnioną „równość startu”? S. F.

Czy wykupiłeś już los do klasy II

46 Loterii Klasowej w kolekturze Nr. 1 P. B. P. „Orbis”

Jeżeli nie — to pośpiesz się, gdyż z dniem 9 lutego b. r. upływa termin odnawiania losów.

Po tym terminie losy będą sprzedane nowonabywcom.

Kolektura Nr. 1 P. B. P. „Orbis”, Al. N. M. Panny 16 czynna od godz. 8-18-ej bez przerwy. W niedzielę od godz. 10-18-ej.

CIĄGNIENIE II KLASY 46-ej LOTERII

12 i 13 lutego 1946 r.

Czas odnowić losy !!!

Głosy Czytelników

Szanowny Panie Redaktorze!

Do Sz. Pana zwracam się z prośbą o zamieszczenie listu niniejszego na łamach „Głosu Narodu”.

Jestem nauczycielem gimnazjalnym obojętnym żoną i dwójkiem małych dzieci i od trzech blisko lat gnieźdź się w małym pokoiku w ruderze bez żadnych wygód bez wody, blisko śmietnika, w warunkach urągających prymitywnym wymogom higieny, na skutek czego dziecko moje przeleżało 7 tygodni w szpitalu na tyfus, cudem wreszcie przyszedłszy do zdrowia. Zarząd Miejski przeznaczył łaskawie dla nauczycielstwa dom przy ulicy Aleja Kościuszki Nr. 25, w którym i mnie przyznano mieszkanie, ale... dobrodziejstwo — to niestety — jest czystą fikcją, bo dom jest zamieszkały i dopiero na wiosnę dotychczasowi jego mieszkańcy mają zwolnić lokale. Tak się mówi oficjalnie, ale praktyka jest nieco odmienna, bo niedawno ustąpił jeden z lokatorów tego domu, a wprowadził się jego następca nie z zawodem nauczycielskim nie mający warunków, lecz za to na pewno zasobny w mamone. Urząd Mieszkaniowy, stawia, jako warunek konieczny rozpatrzenia podania, wskazanie wolnego mieszkania. I skąd tu człowieku, dostarczyć adres? Przecież chyba prowadzenie ewidencji wolnych lokali należy do Urzędu Mieszkaniowego, a nie do urzędu hodowli koni rasowych! Uleż to całych smaczoch, czy lokali onnaci władze radzieckie, ale nie dochodzi to widocznie do wiadomości urzędników Urzędu Mieszkaniowego, skoro dla nauczycielstwa nie ma tam zupełnie miejsca. Skłamałszy o niedawnej gromadzie zabazaniowych stosunków w Urzędzie, ale czy z każdą smaczochą mamy mieć tak nęzkę doświadczenia...?

Niech władza tak hojnie darząca nauczycieli... pochwalił zrozumięła, że niezbednym warsztatem nauczyciela, gdzie przygotowuje się on do pracy szkolnej, jest dom i że w jednym pokoiku z rodziną owocna praca dla szkoły staje się po prostu niemożliwą. Tak więc nie tylko ze względów zdrowotnych, ale przede wszystkim dla dobra pracy oświatowej, której wagności chyba nikt nie przeczy, winny władza odpowiednio załatwić niezwłocznie tak palącą sprawę.

W nadziei, że rozważania powyższe, w których maluje los nie tylko swój, ale i wielu szczerł pokrzywdzonych przez życie pedagogów, zostaną opublikowane kreśli się

z poważaniem

Leon Prentki.

Z Radomska

Kilka słów o radiowęzle w Radomsku

Radiowęzeł został zorganizowany w Radomsku w dniu 30.II.1945 r. Dotychczas radiowęzeł posiadał 1 wzmacniacz 20 w. i stary, rozbity aparat radiowy.

Od dnia 10 ub. m. posiada radiowęzeł jeden wzmacniacz aparat o 160 w, poza tym wybudowano 28 km. linii napowietrznej, która zasila trzy wiele, a mianowicie: Dziepół, Amelin i Zakrzówek. Obecnie radiowęzeł radiofonizuje trzy wiele: Dmeln, Strzałków i Bartodzieje.

W chwili obecnej korzysta z usług radiowęzła 500 obywateli.

W dniach ostatnich został przyłączony do radiowęzła Przedbórz.

W Radomsku zradiofonizowano niektóre instytucje społeczne, jak szpital, świetlica robotnicza, ponadto świetlice Milicji Obywatelskiej i Urzędu Bezpieczeństwa.

Kierownikiem radiowęzła w Radomsku jest ob. Edward Lecewicz, który pełni zarazem funkcje urzędnika i monter.

Ob. Lecewiczowi złożyli pisemne podziękowanie mieszkańcy Dziepół i Amelina za zradiofonizowanie ich wsi.

Wkrótce powstanie w Radomsku komisja oświatowo-kulturalna, która przyczyni się do wzbogacenia programu radiowęzła.

Sportowiec

Dodatek »Głosu Narodu« poświęcony sportowi i kulturze fizycznej

Nr 35 (42)

Częstochowa, poniedziałek 9 grudnia 1946 r.

Rok II.

POMYŚLNY START NASZYCH REPREZENTANTÓW W MISTRZOSTWACH

CKS - OMTUR Rzeszów 9:5

Rzeszów 8. 12. CKS odbył pierwsze swoje spotkanie w drużynowych mistrzostwach Polski z OMTUR-em Rzeszów rozstrzygając je na swoją korzyść 9:5. W drużynie naszego mistrza wystąpił odbywający służbę wojskową w Warszawie Żórawski jednakże występ jego zakończył się niepowodzeniem. Żórawski bowiem przegrał na punkty z Żakiem.

Wyniki techniczne meczu przed stawiają się następująco: musza — Strychalski wypunktował Szampaka; kogucia — Frymus zremisował z Suda, lecz orzeczenie sędziów skrzywdziło częstochowianina, gdyż miał on wyrażną przewagę; piórkowa — Chudy wygrał w II starciu przez techniczne K. O. na skutek poddania się Różyckiego; lekka — Żyrawski przegrał na punkty z Żakiem; półśrednia — Warwas wygrał w II rundzie przez techniczne k. o. z Dagiem; średnia — Berg po b. ładnej walce pokonał wysoko na punkty Bednarczyka, przy czym ten ostatni znajdował się trzy razy na deskach; półciężka — Morawski przegrał na punkty z Klaczkowskim.

Porażka bokserów Wybrzeża

Radom, 8. 12. Wobec 3000 widzów rozegrano tutaj spotkanie Wybrzeże — Warszawa. Zwyciężyła Warszawa, 10:6, zdobywając punkty przez Tyczyńskiego, Sobkowiaka, Czortka, Archańskiego i Gratkowskiego. Punkty dla Wybrzeża wywalczyli Szymankiewicz, Chychła i Zieliński.

Goście wystąpili bez Antkiewicza i Sowińskiego, Warszawa bez Koleczyńskiego i Komudy.

Zwycięskie tournée Warty po Francji

Pięściarze Warty poznańskiej powrócili już do kraju po swym tournée po Francji. Pokonali oni reprezentację polskiej organizacji młodzieżowej „Grunwald” 13:3, a w rewanżu 10:6 oraz odnieśli cenne zwycięstwo nad reprezentacją robotniczą Francji 11:5. — Ogólny bilans punktowy trzech wygranych przez Wartę spotkań we Francji wynosi 34:14 na korzyść poznańczyków.

Przełomowy dzień sportu śląskiego

Katowice, 8. 12. Dzisiaj odbyła się w Gmachu Województwa piękna i doniosła dla sportu śląskiego uroczystość otwarcia Wojewódzkiego Ośrodka WF i PW, który jest pierwszym tego rodzaju ośrodkiem w Polsce. W chwili ucieczki Niemców budynek był przerobiony, nie nadając się dla przeznaczonych celów, a urządzenie było całkowicie zdevastowane. Obecnie przywrócono budynekowi należyty wygląd, oddając do użytku Ośrodek nowoczesną halę sportową, piękną salę gimnastyczną oraz szereg doskonałych urządzeń.

W ramach uroczystości, w których wzięli udział dyrektor Woj. Urzędu WF i PW prof. Kisielniński, przedstawiciele władz oraz delegat Państwowego Urzędu WF

Podczas tournée Szymura odbył sparring ze słynnym polskim zawodowcem Walczakiem, przez którego został kompletnie zdeklasowanym.

W Chorzowie ósemka RKS Batory pokonała w spotkaniu towarzyskim ósemkę Huty Pokój 14:2.

„Bata” Zlin na Śląsku

Na zaproszenie drużynowego mis-

trza bokserskiego Śląska, RKS „Batory”, do Katowic przybędzie mistrz Czechosłowacji w boksie KS „Bata” ze Zlinu. Dnia 15 b. m. drużyna czechosłowacka rozegra mecz w Katowicach z drużyną RKS „Batory”, następnego zaś dnia spotka się z wice-mistrzem Śląska KS „Żywiec” ze Świętochłowic.

A może udałoby się sprowadzić śsemkę „Baty” także i do Częstochowy?

Raków - Częstochowianka 6:2 (4:0)

(W. Kl.). Raków zabłysnął b. dobrą formą w I-ej połowie nie dopuścił przeciwnika w ogóle do głosu, demonstrując grę na ładnym poziomie techniczno-kombinacyjnym. Owocem silnej jego przewagi w tym okresie są cztery bramki, gdy Częstochowianka nie zdołała uzyskać ani jednej.

Po przerwie obraz meczu zmienił się wybitnie na korzyść Częstochowianki, która zagrawszy z ogromnym animuszem zagrażała raz po raz bramce Rakowa, kończąc te części zawodów wynikiem remisowym. Najlepszą linią Częstochowianki był atak ze zgraną dwójką Warmus — Furgal na czele. W Rakowie wyróżnili się Kusał, Nogał, Buczkowski i Benar.

Bramki strzelili: Kusał 4 i Buczkowski 2 (jedna z karnego) dla Rakowa, a Warmus i Furgal dla Częstochowianki. Ta ostatnia nie wykorzystała rzutu karnego.

Sędzia b. dobry.

*

Legion — Częstochówka 9:0

(W. Kl.). Teren gry był b. ciężki to też zawodnikom obu drużyn trudno jest z początku opanować piłkę ślizgającą się po wodzie lub grzęznącą w błocie. Na razie Częstochówka atakuje więcej, lecz nie przynosi jej to zysku bramkowego. Niezadługo inicjatywę przyjmie Legion i przygniatając Częstochówkę zdobywa do przerwy trzy bramki, dwie przez Halkiewicza i jedną przez Koperę. Częstochówka wszystkie niemal swoje siły skoncentrowała

pod bramką pozostawiając w ataku tylko trzech zawodników. Po przerwie inicjatywę ma nadal Legion i stosując inną grę niż w I połowie rozciąga przeciwnika po całym boisku. Wskutek tego Częstochówka nie ma możliwości zamurowania swej bramki, co pozwala przeciwnikowi zdobyć większą ilość bramek niż do przerwy. Bramki te padają bądź z przebojów, bądź też z dalekich strzałów zaś autorami ich są: Kopera, Klama, Bożyk, Kotnowski i Kłyszewski. Wynik meczu ustala Halkiewicz z pięknego przeboju. Częstochówka pomimo wysokiej przegranej grała ładnie, kombinowała dobrze, lecz w odpowiednich

momentach brakowało jej decyzji. Sędziował b. dobrze Sowała.

Tabela klasy B

Klub	gier	pkt.	st. br.
1. Legion	5	10	33:1
2. Raków	6	9	15:13
3. Papiernia	5	7	11:13
4. Częstochow.	4	4	11:10
5. Częstochówka	5	3	9:20
6. Błękitni	5	2	6:2
7. Zorza	6	0	0:18

Powtórzenie meczu Victoria — Czarni nie odbyło się, a to wobec fatalnego stanu boiska w Radomsku.

Skra i Partyzant prowadzi w ping-pongu

W ciągu tygodnia rozegrano następujące spotkania o mistrzostwo drużynowe w tenisie stołowym:

CKS — Drukarz 7:2

Piega — Pawelkiewicz 21:14, 21:14. Wójcik — Kaleciński 21:16, 21:19. Koba — Radecki 21:11, 17:21, 21:19. Wójcik — Pawelkiewicz 21:15, 22:20. Koba — Kaleciński 18:21, 21:17, 15:21. Piega — Radecki 21:18, 17:21, 21:8. Koba — Pawelkiewicz 17:21, 11:21. Piega — Kaleciński 21:7, 21:16. Wójcik — Radecki 21:9, 21:8.

Drukarz — Foków 4:5

Pawelkiewicz — Krawczyk 23:21, 11:21, 21:18; Kaleciński — Błaszczuk 21:18, 16:21, 21:23; Radecki — Buczkowski 21:13, 21:6; Pawelkiewicz — Błaszczuk 21:15, 13:21, 17:21; Kaleciński — Krawczyk 11:21, 15:21; Radecki — Błaszczuk 11:21, 7:21; Pawelkiewicz Buczkowski 21:11, 21:8; Radecki — Krawczyk 10:21, 17:21; Kaleciński — Buczkowski 21:8, 21:16.

Drukarz — YMCA w n

Partyzant — Legion 9:0

Wilk Krupiński 21:17, 21:19, Pawłowski — Klama 21:15, 21:16, Szyrowski — Kačerak 21:15, 21:17, Wilk — Klama 11:21, 21:17, 21:9, Pawłowski — Kačerak 13:21, 23:21, 21:19, Szyrowski — Krupiński 21:14, 21:16, Wilk — Kačerak 21:18, 21:12, Pawłowski — Krupiński 22:20, 21:19, Szyrowski — Klama 17:21, 21:15, 21:16.

Sędzia doskonały.

CKS — Victoria 7:2

Victoria oddała 3 gry walkowerem, a to wobec nieobecności Rudzkiego. Oba punkty dla niej zdobył Szymański bijąc Wójcikę i Kuśnierzyka. Punkty dla CKS-u uzyskali (poza walkowerami) Piega 2, Wójcik 1 i Kuśnierczyk 1.

Najstarsze towarzystwo kolarskie w Polsce

- WTC reaktywowane

Warszawa, 8. 12. Odbyte pod przewodnictwem prezesa PZ Kol. Golebiowskiego I Walne Zebranie członków WTC postanowiło reaktywować działalność tego Towarzystwa, wybierając na prezesa zasłużonego działacza i słynnego ongiś kolarza — Zdzisława Gedziorowskiego, z którym wspólnie pracować będą Luniak, Karpiuk, Cieszkowski, Rokosz, Krzyżanowski i Wroński.

Przed obradami w kaplicy

„Przytuliska” przy ul. Wileczej od była się Msza Św. za poległych i zmarłych członków Towarzystwa oraz na intencję pomyślnego rozwoju W. T. C.

Warszawskie Towarzystwo Cyklistów jest jedynym honorowym członkiem PZKol. i najstarszym w Polsce Towarzystwem kolarskim. Początek jego istnienia datuje się od roku 1886. Posiada ono piękną kartę w historii kolarstwa polskiego z okresu sławnych „Dynaśów” i poszczególnie może największym dorobkiem sportowym kulturalnym oraz patriotycznym. Towarzystwo skupiało uajwiększą ilość kolarzy zawodników i turystów oraz zrodziło najlepszych kolarzy polskich.

Przez powołanie do życia Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów życie sportowe kolarskie w Stolicy bardziej się ożywi i wzmoże w sezonie sportowym 1947 r.

Sztokholm — Racing Club 6:6

Sztokholm, 8. 12. W królewskiej hali tenisowej zakończył się mecz tenisowy pomiędzy kombinowanym zespołem Sztokholmu, a paryskim Racing Clubem. Oba zespoły wygrały po sześć spotkań ustalając ogólny wynik remisowy.

Grupa II

1. Partyzant	3	3	20:7
2. AZS	3	3	19:8
3. Legion	4	2	12:24
4. Stradom	4	1	18:18
5. Liga Morska	4	0	12:24

Zebranie Komitetu

Mistrzostw Tenisa Stołowego

We wtorek 10 b. m. o godz. 18 w świetlicy MO przy ul. Piłsudskiego 11 odbędzie się zebranie komitetu Mistrzostw Drużynowych Częstochowy w ping-pongu. Rozłożona zostanie tura rewanżowa grupy II, omówione poza tym będą sprawy nagród, dyplomów i t. d. wobec czego proszeni są o konieczne przybycie wszyscy członkowie Komitetu — delegaci klubów.

AKS wygrywa z BBTS

AKS rozegrał u siebie spotkanie z BBTS Bielsko, zwyciężając 5:1. Bramki dla niego zdobyli Barański 3 i Spodzieja 2.

W mistrzostwach śląskiej A-klassy padły wyniki: Naprzód Lipiny — Wawel Nowa Wies 5:1, Naprzód Janów — Kresy Chorzów 6:2, Walcownia Dziedzice — HKS Szopienice 4:1, Lechia Mysłowice — Pogoń Katowice 2:1, Concordia Knurów — Wyzwolenie Michałkowice 7:4, Ruch Batory — Śląsk Świętochłowice 3:1, Zgoda Bielszowice — Kop. Katowice 1:1, Błyskawica Radlin — Śląsk Tarnowskie Góry 3:1, Polonia Piekary — Siemianowiczanka 3:1, Baildon Katowice — Łagiewniki 2:2, WMKS Katowice — Kościechna 5:2, Slavia Ruda — Kop. Rymer 3:2, Huta Pokój — Koszarawa Żywiec 0:0, Ligocianka — Czarni Chropaczów 5:4.

RKU — Zjednoczone Łódź 3:2

Bramki dla RKU zdobyli Cerek 2 i Słota. Dogrywka meczu Czarni — RKS Będzin dała wynik 2:1 dla Czarnych, ostateczny zatem wynik dla tejże drużyny brzmi 3:2.

*

Poznań, 8. 12. Wicemistrz piłkarski Polski, Warta rozegrała mecz towarzyski z drużyną Cegielskiego (HCP), wygrywając 7:2.

Austria — Francja 12:5 w szczypiorniaku

Międzynarodowy mecz w szczypiorniaku rozegrany na stadionie miejskim w Fougères w obecności 5000 widzów zakończył się zwycięstwem Austrii w stosunku 12:5 (7:3).

Żyrardowianka-Partyzant 10:6

Trzecie spotkanie pięściarskie kieleckiego Partyzanta przyniosło mu porażkę z Żyrardowianką. W ósemce kieleckiej wystąpiło dwóch nowych, dobrze zapowiadających się bokserów, a mianowicie: Woźniak w wadze koguciej oraz Sęp w wadze lekkiej. Mimo porażek, obaj o zawodnicę rokuja dobre nadzieje. Drużyna Żyrardowska naogół wyrównana.

Wyniki poszczególnych spotkań przedstawiają się następująco:

musza: Krzysztofik (P) zadał sobie niewiele trudu z Pawłowskim (Z), gdyż wygrał już w I rundzie przez k.o., wykazując tym samym swą wyższość nad zawodnikiem Żyrardowskim;

kogucia I: Podbiłsk (Z) wygrywa przez nokaut w III starciu z Woźniakiem (P);

kogucia II: walkę Dudka (P) z Kwicińskim (Z) oceniają sędziowie na remis, co krzywdzi zawodnika Partyzanta, który miał walkę wygraną;

piórkowa: Zwycięstwo Mników'e go (Z) nad Baranem (P) było również problematyczne, gdyż Baran był zawodnikiem lepszym;

lekka: Grzejszczyk (Z) wygrał wal kowerem z powodu nadwagi Sępa (P), w walce towarzyskiej odnosi zwycięstwo zawodnik Żyrardowski wskutek dyskwalifikacji Sępa;

półśrednia: Sykuliński (P) w spotkaniu z Krukiem (Z) otrzymuje remis, aczkolwiek i to rozstrzygnięcie sędziowskie może podlegać dyskusji; kielczanin miał więcej z walki;

średnia: walka Czubak (Z) — Tarasow (P) kończy się zwycięstwem Czubaka na punkty;

półciężka: wskutek nadwagi przeciwnika Kurek (P) otrzymuje punkty w.o.; w spotkaniu towarzyskim Kurek wygrywa na punkty z wazącym 82 kg Kubiakiem (Z).

Bass zwycięzcą Turnieju Otwarcia

Turniej otwarcia zorganizowany staraniem Kieleckiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego wywołał olbrzymie zainteresowanie wśród szerokich kół sportowych gromadząc dużą ilość widzów. Należy tu podnieść zrozumienie czterech firm kie-

leckich (Burczyn, Szydłowski, Nowak i Kowalski), które popierając inicjatywę działaczy Kiel. OZTS ofiarowały dla najlepszej „czwórki” pingponistów cenne nagrody.

Po 2-ch rundach eliminacji wyniki dalszych rozgrywek były następujące:

Czwórćfinały

Wilc (P) — Chmielarz (Z) 2:1, Pęczek (T) — Marczewski (N) 2:1, Bass (Cz) — Pawłowski (P) 2:0, Ichniowski (L) — Pietrzyk (Cz) 2:1.

Półfinały

Bass (Cz) — Ichniowski (L) 2:0 (22:20, 21:8), Wilc (P) — Pęczek (T) 2:1 (21:14, 19:21, 21:14).

O III i IV miejsce:

Ichniowski (L) — Pęczek (T) 2:0 (21:15, 21:16).

Final

Bass (Cz) — Wilc (P) 2:0 (21:7, 21:7).

Sportowcy z krwią na rękach

„Przegląd Sportowy” pisze w Nr-ze 71:

Niemcy zapowiadają udział na Olimpiadzie

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili na zebraniu „führerów demokratycznego sportu niemieckiego” (czy był tam również demokratą Herr Schmelling? przyp. zecera) omawiano sprawę Igrzysk Olimpijskich w r. 1948 i udziału w nich Niemców. Jedną z czołowych postaci sportu niemieckiego z czasów wilhelmowskich, weimarskich i hitlerowskich p. dr Diem oświadczył, że trudności będą z uzyskaniem paszportów, wiz i walny, niemniej jednak należy liczyć się z wysłaniem do Londynu grupy małej, zwartej i wyborowej, to też w tym kierunku powinny pójść przygotowania.

Tyle wiadomość z Berlina. Wydaje się ona tak fantastyczna, że aż nieprawdopodobna. Niestety przekonaliśmy się już parokrotnie, że, gdy chodzi o Niemcy,

Dzisiaj nastąpi oficjalne otwarcie Akademii W. F. na Bielanach. Bez wątpienia będzie to jeden z uroczystych momentów w historii polskiego w. f. i sportu.

Gmachy Akademii, cieszącej się przed wojną sławą jedną z najlepszych tego typu uczelni w Europie, po wyjściu Niemców — zostały doszczętnie zdewastowane. Piękna wieża ciśnień przy pływalni została wysadzona w powietrze, unieruchamiając samą pływalnię.

Dzięki pełnemu zrozumieniu znaczenia jak najszybszego uruchomienia Akademii, tej kłuzni przyszłych kadr pracowników w. f. przez troskliwych opiekunów sportu polskiego — Marszałka Żymierskiego i gen. Snychal-skiego, dyrekcja PUWF i PW mogła przystąpić do prac przygotowawczych i remontowych. W

stosunek do nich pewnych państw, to rzeczy na pozór niemożliwe przybierają zupełnie realne kształty. Jeśli dzisiaj już mówi się o wizycie jakiejś niemieckiej organizacji młodzieżowej w Londynie, nie byłoby nic dziwnego, gdyby taką organizacją młodzieżową byli np. pewnego razu dla odmiany niemieccy sportowcy.

Przykład ze Schmellingiem, który omal nie został jednym z kierowników sportu niemieckiego podobnego kalibru, jak panowie, którzy zebrali się by radzić o Igrzyskach Olimpijskich, jest tak wymowny, iż nie wymaga żadnych komentarzy.

W jednym z ostatnich numerów zwróciliśmy uwagę na „odrodzenie sportowe” Niemców. Dziś bijemy znów na alarm i zapytujemy, co od tego czasu zrobili ciślowe władze polskiego sportu w tej materii i czy nie uważają za konieczne przedsięwziąć kroki, które by zmobilizowały opinię sportową krajów, mających żywo w pamięci Niemców i ich „sportowe” wyczyny.

tego kupca kolonialnego. Nabiliśmy Wartę dwoma bramkami różnicy, a zwycięskie gole strzelił właśnie ów mój przyjaciel, który rego nagrodził w ten sposób niebiosza za ten czyn wspaniały, jakiego dokonał w imię piłki. Nazajutrz dostał wprawdzie od ojca solidne lanie, lecz gdy spytałem, czy bolało go, odparł, że ani trochę, gdyż przez cały czas myślał o zwycięskich bramkach strzelonych Warcie.

Każda reguła jest po to, aby uwypuklić wyjątek. Takim wyjątkiem pośród nas, oddanych piłce duszą i ciałem był kolega Zygmunt zwany „czarnym”, jako że był zawsze tak opalony, iż oglądali się za nim nawet murzyni z cyrku Kludsky'ego, który gościł wtedy w naszym mieście.

Zygmunt był wybitnym footballistą na pozycji obrońcy. Szybki, zwrotny i trudny do przejścia, po siadał szatański wykop, nie wiec dziwnego, iż spoczęły na nim oczy kierowników pewnego klubu. Za pomocą pochlęstw i powiedzmy to otwarcie, przekupstwa klub ten przyciągnął Zygmunta, który zaczął grywać początkowo od czasu do czasu, a później niemal stale w jego barwach, występując też i u nas, gdyż piłkarstwo nie było jeszcze zorganizowane i nie znaliśmy obowiązujących dzisiaj kart zgłoszeń.

W miarę, jak „Czarny” wybijał się na najlepszego obrońcę, stawał się co raz bardziej kapryśny i wymagający, a gdy pewnego dnia zaczął paradować w eleganckich „zółciakach” firmy „Delka”, szerokich pumpach z czystej wełny oraz popelinowej koszuli, zrozumieliśmy, że oto narodził się

głównym gmachu Akademii najbardziej zniszczonym, wyremontowano dwie duże sale do ćwiczeń.

Zapisanych na pierwszy rok studiów jest około 100 studentów. Będzie to „historyczny” rocznik w dziejach odradzającej się Akademii. Między studentami spotykamy takie nazwiska, jak Małyszewski, reprezentacyjny koszykarz polski, Brzozowski i Czuper-ski — najwybitniejsi pływacy Stolicy itp.

Fachowe siły naukowe teoretyczne i praktyczne w Akademii będą na bardzo wysokim poziomie. Wystarczy wymienić pulk. dr Gilewicz, znakomitego teoretyka sportu, prof. Mydlarskiego, jednego z najwybitniejszych antropologów i biologów w Europie, prof. Poklewskiego — wybitnego anatoma, prof. Mijsiuro, wybitnego znawcę zagadnienia fizjologii pracy, ppulk. Górnego, mgr Składa, mjr. Roszko, Morończyka i innych.

Przed spotkaniem ze Szwecją

Jak już podawaliśmy, na pięściarskie zawody międzynarodowe Polska — Szwecja, które odbędzie się w dniu 15 grudnia w Sztokholmie kapitan sportowy PZB wyznaczył następującą ósemkę reprezentacyjną:

Grzywacz (Wrocław), Janowczyk (Poznań), Antkiewicz (Gdańsk), So-wiński (Pomorze), Olejnik (Łódź), Kolczyński (Warszawa), Szymura (Poznań) i Klimecki (Poznań).

Dla wyżej wymienionych zawodników rozpoczął się 2 b.m. w Poznaniu obóz treningowy.

Obóz naszych pięściarzy prowadzi trener PZB Feliks Stamm. Opiekę i nadzór nad obozem sprawuje rezydent wyszkoleniowy Kałniak.

Dzięki przychylności i życzliwości Dyrekcji Zakładów H. Cegielski, obóz znajduje się na terenie tejże fabryki, gdzie na salach mafej i dużej stołówki odbywają się treningi. Tu również zawodnicy są zaprowiantowani, noclegi zaś dla kursistów obozu przygotowane w gmachu OM TUR.

Wyjazd polskiej drużyny reprezentacyjnej nastąpi w dniu 11 grudnia b. r. statkiem z Gdyni.

SZACHY

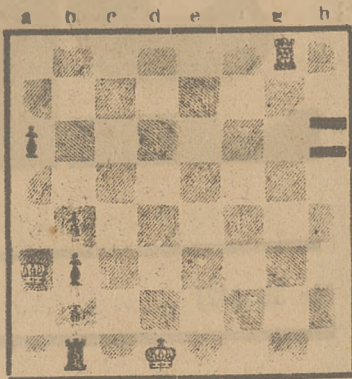
(pod redakcją S. Limbacha)

ZADANIE Nr 44

Jerzy Sójka, Łódź

(oryginalne dla „Głosu Narodu”

Czarne: Ka3, Pa6, b2, b3, b4: (5)

Białe matują w 9 posunięciu.

Białe Kd1, Wb1, Wg8; (3)

Zamieszczone powyżej zadanie (9 pos !!!) jest debiutem młodego autora.

Cały dowcip zadania mieści się w drugim posunięciu białych, biorąc pod uwagę główny wariant. Naszym zdaniem autor rokuje duże nadzieje na przyszłość, co przy wielkim braku nowego narybku jest objawem pocieszającym dla polskiej problemistyki.

PARTIA Nr 32 (Sycylijska)

(Z meczu Rzeszów — Jarosław 6:0) 1946.

Bl., M. Augustyn—Cz.: Por. R. Eichler (Rzeszów) (Jarosław)

1. e4, c5; 2. Sf3, e6; 3. Ge2, a6?; (Silniejsze Sc6); 4. 0-0. Sc6; 5. c3, Hc7; 6. d4, b5; 7. Ge3, c:d4; 8. c:d4, Gb7; 9. Sb1-d2, Sf6; 10. Wa1-cl, Ha5. (Bezczelowy wypad, raczej należało się rozwijać.) 11. a3, Ge7; 12. Sb3, Ha4; 13. d5, e:d5; 14. e:d5, S:d5? 15. H:d5, Sa5; 16. He5, f6; 17. Hc7, Gd8. 18. Sc5, G:c7; 19. S:a4, Wc8; 20. Sc5 i Czarne poddały, gdyż w wyniku ofiary figury w 14 posunięciu pozostały z figurą mniej. Ciekawa choć nie pozabawiona błędów partia

Życie szachowe w wojew. rzeszowskim kwitnie bujnie. W „Dzienniku Rzeszowskim” i tygodniku „Nowe Horyzonty” Przemysł ukazały się działy szachowe b. żywo redagowane.

TURNIEJ TRENINGOWY SZESCIU

Dzisiaj rozpoczyna się dwurundowy Turniej Treningowy Sześciu, w którym biorą udział Beer, Borkowski, Cichomski, Jemielita, Skalik i Wleczerek.

Zielony kapelusik

Jest publiczna tajemnica, że wielu obecnych piłkarzy przykłada wielką wagę do przewaluto wywania swych umiejętności sportowych na wartości ściśle materialne, dając, jakby się zdawało, dowód praktycznego podejścia do życia.

Dotyczy to zarówno graczy klubów okrzyczanych z zakapturzonego profesjonalizmu, jak też i zawodników klubów innych, którzy działacze ów krzyk wobec drużyn konkurencyjnych rozpoczynają, obojętnym bowiem jest, czy wynagrodzenie za produkowanie się na boisku pobierane jest w gotówce czy też w formie paczek żywnościowych lub posiłków.

Fakt faktem, że utajone zawodostwo kwitnie podobnie jak przed wojną, jednakże trzeźwe umysły zastanawiają się już nad wprowadzeniem profesjonalizmu jawnego, który, kto wie, czy nie byłby najlepszym rozstrzygnięciem tej ważnej, a drażliwej kwestii. Jeśli bowiem dzisiaj zawodnik, licząc na osiągnięcie doraźnych korzyści nie myśli na ogół o ugruntowaniu swego życia i kariery za pomocą solidnej, zawodowej pracy, to w przyszłości, jeśli zawodostwo zostanie może wprowadzone u nas na wzór całego niemal świata, zawodnik będzie musiał zdecydować należenie do jednego z dwu obozów — amatorskiego lub zawodowego. Jeśli zapiese się do pierwszego, piłka będzie dla niego prawdziwym wyżyciem się sportowym po godzinach pracy zawodowej jakiej się poświęci systematycznie

w życiu; gdy podpisze akces do drugiego obozu, będzie traktowany jako zawodowiec, otrzyma wynagrodzenie i opiekę socjalną, a więc zabezpieczenie przyszłości, zwiechniętej częstokroć przy obecnym systemie osiągania nietrwałych pod względem życiowym korzyści.

Jakże inni byli gracze ćwierć wieku temu! Po pierwszej wojnie światowej, kiedy piłkarstwo rozdziło się dopiero u nas, każdy zawodnik świecił nie tylko bezinteresownością ale i ofiarami na rzecz klubu. Przypominam sobie kolegę, który z wywieszonym dosłownie po pas językiem biegał po korepetycjach, aby móc kupić sobie porządne buty footballowe, jakich nie mógł mu dostarczyć budzący się dopiero do życia klub. Inny kolega wykonał własnoręcznie na ojcowskim warsztacie tkackim płachtę materiału bawelnianego, po czym zmusił siostrę, aby uszyła z niego komplet spodenek dla jego macierzystej jedenastki. Grałem w tej samej drużynie z chłopcem, który wykradał skórę ojcu, właścicielowi zakładu szewskiego, aby reperować nią pokrywom buty kolegów. Zwyczajne złodziejstwo! — powie ktoś zadowolony, lecz nie zgodzę się z nim za nie, gdyż nie tylko wtedy, ale i dzisiaj jeszcze popełnił bym takie przestępstwo, jeśli bym był przekonany, że wyjdzie ono piłkarstwu na dobre. Jeszcze inny mój przyjaciel, wiedząc, że drużyna nie ma pieniędzy na wyjazd do Zawiercia na mecz z Wartą, pożyczyl samowolnie kilka tysięcy marek z kasy ojca, boga-

pierwszy na terenie naszego miasta zawodowiec.

Jako serdeczny przyjaciel „Czarnego” trudem się ta jego przemianą, nie mogłem jednak wystąpić przeciwko niej ze zdecydowaniem, dopóki nie posiadałem dowodów jego profesjonalizmu. Aż oto pewnej niedzieli na meczu Podgórze krakowskiego z ową drużyną, w której grywał Zygmunt, jeden z kolegów opowiedział mi, że był świadkiem sceny, jaka rozegrała się w porze obiedniej tego dnia.

Do mieszkania Zygmunta przybył wysiannik owego klubu, aby upewnić się, czy znakomity obrońca weźmie po południu udział w grze, a wtedy „Czarny” oświadczył mu z „niezmiernym” żalem, iż nie może zaryzykować spaceru do miasta (mieszkaliśmy na Ostatnim Groszu), gdyż nie ma kapelusza i mógłby dostać po rażenia słonecznego wobec panującego upału. Molestowania delegata nie pominęły. „Czarny” uparł się, że musi mieć kapelusza i to koniecznie w kolorze zielonkawym, inaczej nie stawi się na mecz. Wreszcie delegat musiał udać się z powrotem do miasta, wyszukać z trudem kapelusza odpowiedniego koloru i wrócić z nim do Zygmunta dorożką, aby móc zdążyć zawieźć go na mecz.

Wskutek tego opowiadania powziąłem pewne postanowienie i po zawodach dołączyłem się do Zygmunta w jego powrotnej drodze do domu. Wykapaliśmy się jeszcze koło t. zw. siupków na Warcie vis-a-vis fabryki „Czełstochowianka”, a kiedy po ubraniu się zrobiliśmy kilkadziesiąt kroków i znaleźliśmy się nad brzegiem rowu odprowadzającego

łuste od brudnej mazi ścieki z fabryki, przystanęliśmy.

— Słuchaj — no, „Czarny” — odezwał się do niego wobec kilkunastu towarzyszących nam kolegów — Czy to prawda, że za dzisiejszy mecz dostałeś ten kapelusik?

Zygmunt spojrzał na mnie hardo.

— Prawda — odparł — A co, może ci się to nie podoba?

Zmierzyłem swój wzrok z jego wzrokiem i rzekłem akcentując wyrazy:

— A wiesz ty, że tak robi świnia, a nie sportowiec!

Zanim ochłonął z zaskoczenia zamachnąłem się ręką i zrzuciłem mu z głowy kapelusik. Chciałem, aby wpadł on do kanału z brudnymi ściekami, lecz nie pozwoliło mi się, gdyż kapelusik zatrzymał się jakimś trafem na brzegu.

W następnej chwili rzuciliśmy się chab ku niemu i stoczyliśmy krótkie zapasy, aż wreszcie udało mi się kopnąć nogą kapelusik, który zanurzył się w brudnej i gęstej mazi.

Wydawszy okrzyk niesamowitej rozpacz „Czarny” zamierzył się na mnie pięścią, lecz uniknąłem ciosu, a w następnej sekundzie rozdzielił nas koleś.

Jednakże po chwili „Czarny” nie tylko ochłonął z gniewu, ale okazał wyraźne zawstydzenie i wyciągnął do mnie rękę.

— Miałeś rację — odezwał się — Byłem świnia, a nie sportowcem.

Ucałowyaliśmy się serdecznie i od tego czasu „Czarny” był amatorem najczystszej wody.

(sg).